

RAPORTUL

PRIVIND ACTIVITATEA AUTORITĂȚILOR

COMPETENTE ÎN DOMENIUL CONTROLULUI

RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI

CU PRIVIRE LA RAPORTURILE DE MUNCĂ,

SECURITATEA ȘI SĂNĂTATEA ÎN MUNCĂ

PE ANUL 2019

Conform art. 13 din Legea nr.140-XV din 10 mai 2001
privind Inspectoratul de Stat al Muncii

APROBAT
Director Dumitru STĂVILĂ

Introducere

Profil organizațional

Prin ratificarea la 26 septembrie 1995 a Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.81 privind inspecția muncii în industrie și comerț și la 26 septembrie 1997 a Convenției nr.129 privind inspecția muncii în agricultură Republica Moldova își asumă obligația ajustării cadrului legal la normele de drept internațional.

În prezent sistemul de control de stat asupra activității de antreprenoriat este reglementat de Legea nr.131/2012. Prevederilor acestei legi este subordonată și activitatea de inspecție a muncii, securității și sănătății în muncă.

Potrivit Legii nr.140/2001, Inspectoratul de Stat al Muncii este autoritate administrativă în subordinea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și are sediul în municipiul Chișinău. Inspectoratul de Stat al Muncii coordonează, la nivel național, respectarea actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și al securității și sănătății în muncă și asigură aplicarea dispozițiilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă. În acest sens Inspectoratului de Stat al Muncii îi revine doar atribuția de control în domeniul raporturilor de muncă.

În virtutea Legii nr. 131/2012 activitatea de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă este desfășurată de zece autorități competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, din care cinci sunt autorități administrative subordonate Ministerului Economiei și Infrastructurii; una – Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și una – Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului; o autoritate administrativă centrală este în subordinea Guvernului; două agenții sunt independente în raport cu alte autorități publice.

Ministerul Apărării, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul de Protecție și Pază de Stat, Administrația Națională a Penitenciarelor și Centrul Național Anticorupție organizează activități de inspecție în domeniul raporturilor de muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine.

Organigrama sistemului de inspecție în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă este reflectată în Anexa nr.1 la prezentul Raport.

I. Cadrul legislativ aferent activității de inspecție în domeniul muncii

Cadrul normativ privind competența Inspectoratului de Stat al Muncii și a autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale include:

- Cadrul legislativ de reglementare a activității de inspecție în domeniul muncii (organizare, obiective, atribuții, proceduri, instrumente, mecanisme, funcționare);
- Cadrul legislativ aflat în incidența controlului în domeniul muncii.

La rândul său acestea sunt divizate în câte două categorii – „Acte internaționale” și „Acte naționale”.

Categoria actelor internaționale este constituită din declarații, directive, convenții, ratificate de Parlamentul Republicii Moldova, iar categoria actelor naționale reprezintă legi, hotărâri de guvern, regulamente și alte reglementări, emise în Republica Moldova.

Structura și componentele Cadrului legislativ aferent Inspectoratului de Stat al Muncii și autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale este reprezentat în anexele nr. 2 și 3 la prezentul Raport.

Propuneri formulate pentru proiecte ale actelor normative elaborate în anul 2019

Pe parcursul anului 2019 Inspectoratul de Stat al Muncii a informat Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele în desfășurarea activităților de inspecție, precum și în aplicarea legislației muncii. În vederea realizării Programului de activitate, Inspectoratul de Stat al Muncii și-a adus contribuția la coordonarea și promovarea unor acte care conțin cerințe minime de securitate și sănătate în muncă, precum și la modificarea unor norme din legislația muncii.

Reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat la ședințele grupului de lucru privind elaborarea Proiectului de modificare a Codului muncii.

Inspectoratul de Stat al Muncii și-a adus contribuția la elaborarea proiectului de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative: Legii nr.140 din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii, Codului Muncii nr.154 din 28 martie 2003, Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008, Codului Contravențional nr.218 din 24 octombrie 2008, Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.

În vederea conformării cadrului normativ de reglementare a activităților de inspecție la prevederile Legii nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, Inspectoratul de Stat al Muncii a participat la elaborarea Listei de verificare în domeniul raporturilor de muncă, aprobată prin Ordinul Ministrului sănătății, muncii și protecției sociale nr.1463 din 20 decembrie 2019.

Acte normative, care au intrat în vigoare în anul 2019

În domeniul raporturilor de muncă

- Legea nr.19 din 11 martie 2019 pentru modificarea Codului muncii al Republicii Moldova nr.154/2003;
- Legea nr.175 din 19 decembrie 2019 pentru modificarea Legii nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;
- Hotărârea Guvernului nr.21 din 18 ianuarie 2019 privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2019 (*în mărime de 6975 lei*);
- Hotărârea Guvernului nr.52 din 30 ianuarie 2019 pentru modificarea unor ale hotărâri ale Guvernului:
 - *Hotărârea Guvernului nr.1231/2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;*
 - *Hotărârea Guvernului nr.1234/2018 privind condițiile de salarizare a personalului din instituțiile de învățământ care funcționează în regim de autogestiune financiar-economică;*
 - *Hotărârea Guvernului nr.180/2013 cu privire la plata premiului anual personalului din unitățile bugetare;*
- Hotărârea Guvernului nr.232 din 24 aprilie 2019 pentru modificarea punctului 1 din Hotărârea Guvernului nr.165/2010 cu privire la cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real;
- Hotărârea Guvernului nr.433 din 11 septembrie 2019 pentru modificarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice

încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.837/2016;

- Hotărârea Guvernului nr.456 din 25 septembrie 2019 pentru modificarea Regulamentului cu privire la delegarea salariaților entităților din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 10/2012;

- Hotărârea Guvernului nr.685 din 27 decembrie 2019 cu privire la modificarea unor hotărâri ale Guvernului:

- *Hotărârea Guvernului nr.426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulii de calculare a salariului mediu;*

- *Hotărârea Guvernului nr.108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă.*

În domeniul securității și sănătății în muncă

- Hotărârea Guvernului nr.151 din 07 martie 2019 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane;

- Hotărârea Guvernului nr.291 din 11 iunie 2019 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului:

- *Hotărârea Guvernului nr.1361/2005 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă.*

În domeniul organizării și funcționării Inspectoratului de Stat al Muncii

Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013 „Cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, a structurii și efectivului-limită ale acestuia” a fost modificată prin Hotărârea Guvernului nr.291 din 11 iunie 2019 cu privire la aprobarea modificărilor ce se operează în unele hotărâri ale Guvernului, conform căreia au fost modificate structura și atribuțiile Inspectoratului de Stat al Muncii.

Acorduri de colaborare încheiate în anul 2019 între Inspectoratul de Stat al Muncii și instituții publice

A fost încheiat Acordul de colaborare nr.04 din 22 martie 2019 între Serviciul Fiscal de Stat și Inspectoratul de Stat al Muncii și Acordul adițional nr.30 din 24 decembrie 2019 privind modificarea Acordului de colaborare nr.04 din 22.03.2019 privind schimbul reciproc de informații în partea ce ține de riscurile ce vizează utilizarea muncii nedeclarate.

II. Activități în domeniul raporturilor de muncă

Funcțiile de bază ale Inspectoratului de Stat al Muncii se realizează prin:

- exercitarea controlului de stat asupra respectării actelor normative în domeniul raporturilor de muncă, la întreprinderi, instituții și organizații, cu orice tip de proprietate și formă juridică de organizare, la persoane fizice care angajează salariați, precum și în autoritățile administrației publice centrale și locale;

- difuzarea informațiilor privind cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației muncii;

- informarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale despre deficiențele legate de aplicarea legislației muncii.

În subordinea Inspectoratului funcționează inspecții teritoriale de muncă, fără personalitate juridică.

În realizarea atribuțiilor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii colaborează, pe plan național și internațional, pe bază de protocoale și acorduri, cu instituții similare, cu inspecții din alte domenii, instituții publice, cu organizații ale partenerilor sociali.

La nivel național, Inspectoratul de Stat al Muncii colaborează cu Serviciul Fiscal de Stat, Inspectoratul General al Poliției, Casa Națională de Asigurări Sociale, Biroul Migrație și Azil, Confederația Sindicatelor din Republica Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Moldova și alte autorități publice centrale.

Misiuni și responsabilități

Activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii este orientată spre realizarea obiectivelor ce-i revin din Programul său de activitate și din prevederile actelor normative din domeniul muncii. Inspectoratul întreprinde activități de inspecție în vederea prevenirii și combaterii ilegalităților din domeniul raporturilor de muncă și desfășoară acțiuni de colaborare cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

În realizarea misiunii sale Inspectoratul de Stat al Muncii are următoarele atribuții:

a) monitorizează controlul de stat asupra respectării actelor normative cu privire la securitatea și sănătatea în muncă, efectuat de către inspectorii de muncă din cadrul autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale;

b) ține și actualizează informația referitoare la autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale și la inspectorii de muncă din cadrul acestora;

c) analizează riscurile, planifică și controlează respectarea dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă;

d) înregistrează comunicările despre accidente în muncă;

e) cercetează accidentele de muncă, potrivit cadrului normativ;

f) informează autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale despre cauzele și circumstanțele producerii accidentelor de muncă cercetate;

Atribuțiile d), e), f) au fost stabilite temporar pentru perioada 15 iunie 2018 – 15 iunie 2019.

g) participă, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, la elaborarea actelor normative, metodologiilor, instrucțiunilor, ghidurilor, recomandărilor metodice cu privire la aplicarea prevederilor actelor normative referitoare la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, pe care le aprobă Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale;

h) după necesitate, prezintă Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale propuneri de modificare a actelor normative în domeniul raporturilor de muncă și al securității și sănătății în muncă;

i) realizează activități de pregătire, instruire, informare și consultare în domeniul raporturilor de muncă a angajatorilor și a salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență;

j) examinează petiții ale cetățenilor și sesizări parvenite de la unități economice, instituții și organizații;

k) creează, întreține și actualizează permanent sistemul e-learning, precum și instruieste, prin intermediul acestuia, inspectori de muncă, indiferent de instituția în care activează aceștia;

l) organizează și efectuează, în comun cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, instruirea inițială și continuă a inspectorilor de muncă și verificarea cunoștințelor acestora la finele fiecărui curs de instruire, indiferent de instituția în care activează aceștia;

m) asigură desfășurarea instruirilor inițiale și continue exclusiv prin intermediul sistemului e-learning;

n) ține și actualizează informația privind activitățile de control în domeniul siguranței ocupaționale întreprinse de autoritățile competente în domeniu, în baza rapoartelor prezentate de acestea;

o) participă, în cadrul Consiliului de soluționare a disputelor, la examinarea contestațiilor depuse de persoanele controlate împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control de stat asupra activității de întreprinzător;

p) examinează contestațiile depuse de persoanele controlate care nu sunt subiecți ai activității de întreprinzător, de salariați și de alte persoane împotriva acțiunilor și actelor inspectorului realizate în cadrul procedurilor de control;

q) elaborează, cu participarea tuturor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, raportul anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării actelor normative cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă;

r) colaborează cu autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, cu patronatele și sindicatele, modalitățile de colaborare fiind stabilite prin acordul comun al părților;

s) colaborează cu organele similare din alte state la realizarea prevederilor acordurilor internaționale în domeniul de competență;

t) exercită alte atribuții prevăzute de actele normative.

Pentru asigurarea transparenței instituționale, crearea unui climat de încredere și respect reciproc între cetățeni și funcționarii publici, Inspectoratul de Stat al Muncii, ca autoritate publică, asigură accesul liber la informațiile de interes public prin pagina web și panourile informative, care se află în incinta inspecțiilor teritoriale de muncă din subordine.

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii

Structura organizatorică a Inspectoratului de Stat al Muncii constă din aparatul central și subdiviziuni desconcentrate în teritoriu, care se prezintă în felul următor:

▪ Aparatul central:

Director

Director adjunct

Consiliul de soluționare a disputelor

Direcția monitorizarea controlului în domeniul raporturilor de muncă și securității și sănătății în muncă

Direcția analiza și evaluarea riscurilor, planificarea controalelor și raportare, informare și instruire

Direcția management instituțional

Secția resurse umane, managementul documentelor și relații cu publicul

Serviciul evidență contabilă

Serviciul tehnologia informației și comunicațiilor

Serviciul juridic.

▪ **Subdiviziuni desconcentrate în teritoriu:**

Inspecțiile teritoriale de muncă fără personalitate juridică, cu sediu în autorități publice de nivelul doi.

Organigrama Inspectoratului de Stat al Muncii este reflectată în anexa nr.4 la prezentul Raport.

Personalul Inspectoratului de Stat al Muncii

În realizarea activităților sale Inspectoratul de Stat al Muncii dispune de un efectiv de personal cu pregătire profesională, conform cerințelor Legii nr.140 – XV din 10 mai 2001.

Efectivul de personal al Inspectoratului de Stat al Muncii, la 31 decembrie 2019, constituia 61 unități. Din acestea în Aparatul central – 19 unități și în Inspecțiile teritoriale de muncă – 42 unități.

În Aparatul central activau 18 funcționari publici și 1 unitate personal auxiliar, repartizați:

- *după apartenența de gen:*
 - bărbați – 9;
 - femei – 10;
- *după pregătirea profesională:*
 - ingineri – 5;
 - juriști – 8;
 - economiști – 1;
 - alte specialități – 4;
 - personal auxiliar – 1.

În subdiviziunile desconcentrate în teritoriu, la 31 decembrie 2019, au fost ocupate 42 funcții publice, repartizate:

- *după apartenența de gen:*
 - bărbați – 32;
 - femei – 10;
- *după pregătirea profesională:*
 - ingineri – 2;
 - juriști – 38;
 - economiști – 2.

Repartizarea inspectorilor de muncă pe funcții publice la nivel teritorial (situația la 31 decembrie 2019) este reprezentată în felul următor: în inspecțiile teritoriale de muncă 12 unități de personal constituie funcții publice de conducere și 30 unități de personal – funcții publice de execuție.

Repartizarea inspectorilor în inspecțiile teritoriale de muncă pe funcții publice este reflectată în anexa nr.5 la prezentul Raport.

În vederea realizării obiectivelor sale, Inspectoratul de Stat al Muncii pe parcursul perioadei de gestiune a întreprins diferite acțiuni orientate spre asigurarea aplicării legislației muncii. Acestea înglobează efectuarea controalelor, monitorizarea muncii copilului, examinarea petițiilor parvenite de la cetățeni și sesizărilor din partea altor autorități publice despre încălcarea legislației muncii, cercetarea accidentelor de muncă (în semestrul I), prevenirea, sancționarea și combaterea ilegalităților din domeniul muncii, precum și evidența contractelor colective de muncă, acțiuni de informare, consultare și sensibilizare, măsuri de consolidare a capacităților profesionale ale inspectorilor de muncă.

Activitatea de inspecție în domeniul raporturilor de muncă

Acțiuni de control în domeniul raporturilor de muncă

Inspectoratul de Stat al Muncii cu subdiviziunile sale teritoriale, în anul 2019 a realizat 1963 controale privind respectarea legislației și altor acte normative în domeniul raporturilor de muncă, din care:

- 513 în sectorul public;
- 1450 în sectorul privat.

Au fost monitorizate unități cu un număr de 103794 salariați, din care 55703 femei (inclusiv 11250 din mediul rural) și 29 minori.

Din numărul total de controale:

- 1399 constituie controale planificate (din care 316 în sectorul public, iar 1083 în sectorul privat);
- 564 inopinate (din care 197 în sectorul public și 367 în sectorul privat).

Cu deplasarea în teren la agentul economic au fost efectuate 851 controale. Conform art 4 și 19¹ din Legea nr.131/2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător, cu modificările operate prin Legea nr.179 din 26 iulie 2018, au fost realizate 1112 controale din oficiu, prin solicitarea directă de la persoana controlată a documentației relevante.

Repartizarea numărului total de controale după domeniul de activitate se prezintă după cum urmează:

- 412 controale la unități ce desfășoară activități comerciale;
- 300 controale la unități din agricultură, silvicultură și pescuit;
- 248 controale la instituții din domeniul învățământului;
- 248 controale la unități ce prestează alte activități de servicii;
- 172 controale la unități din ramura industriei prelucrătoare;
- 161 controale la instituții din domeniul administrației publice;
- 124 controale la unități din ramura de transport;
- 95 controale la unități din ramura de construcție;
- 75 controale la unități din domeniul sănătății;
- 41 controale la unități din domeniul hotelier și de alimentație publică;
- 26 controale la unități din domeniul distribuției apei, salubritate;
- 19 controale la unități din domeniul energetic;
- 9 controale la unități din domeniul comunicațiilor;
- 8 controale la unități din domeniul industriei extractive;
- 8 controale la unități din domeniul activităților culturale și de agrement;

- 5 controale la unități ce prestează activitate financiară;
- 5 controale la instituții din domeniul serviciilor administrative;
- 4 controale la unități din domeniul tranzacțiilor imobiliare,
- 3 controale la instituții din domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice.

Indicatorii referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii și la numărul controalelor întreprinse de inspectorii de muncă sunt reflectați în anexele nr.6, nr.7 și nr.8 la prezentul Raport.

Restanțe salariale

În contextul monitorizării modului și termenilor de achitare a salariilor în sectorul real al economiei, întru respectarea Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, de către inspectorii de muncă pe parcursul anului 2019, au fost întreprinse 56 vizite de control (inclusiv 47 inopinate) la agenți economici, ce au admis restanțe la plata salariilor în sumă de 14,977 mil. lei față de 1106 angajați, din care 249 femei. Totodată au fost constatate datoriile istorice de circa 8 mil. lei față de 226 angajați la 7 agenți economici. De către inspectorii de muncă au fost stabiliți termeni de lichidare a restanțelor salariale și au fost încheiate procese-verbale cu privire la contravenție în temeiul art.57 al.1 Codul contravențional.

Repartizarea restanțelor salariale a agenților economici după genul de activitate este prezentată în tabelul de mai jos.

Suma datoriilor salariale, repartizată pe genuri de activitate, stabilite în urma activităților de control în anul 2019 în comparație cu anul precedent

Nr. d/o	Genul de activitate	Suma restantă, (lei)	
		2019	2018
1.	Transport și depozitare	118790	5589,17
2.	Industria prelucrătoare	669637	5557289,25
3.	Agricultură, silvicultură și pescuit	2895037,32	2140062,25
4.	Distribuția apei, salubritate	4799881,35	2014440,03
5.	Construcții	866582	5502606,09
6.	Tranzacții imobiliare	-	13125,1
7.	Industria extractivă	267056	6491952,15
8.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	30325,75	56966,22
9.	Sănătate și asistență socială	87648	-
10.	Alte activități de servicii	1614733	5500991,89
11.	Energie electrică, termică, gaze, apă caldă	3377795,67	1056714,21
12.	Administrația publică și apărare	60025,75	-
13.	Activități de spectacole, culturale și recreative	190114	-
14.	Hoteluri și restaurante	-	93282,65
	Total	14977625,84	28433019,01

Cu toate că numărul activităților de inspecție asupra activității de întreprinzător în anul 2019 a fost redus față de anul 2018, rezultatele activităților de control scot în evidență ***o tendință de creștere*** a datoriilor salariale față de angajați în unele domenii

de activitate. Astfel, evoluția sumelor datorate denotă că, cele mai mari restanțe predomină în domeniul distribuției apei și salubrității; energiei electrice, termice, gazelor, apei calde; agriculturii, silviculturii și pescuitului; transportului și depozitării.

Munca nedeclarată

Un fenomen îngrijorător prezintă munca nedeclarată, cu consecințe grave pentru societate și pentru cei direct implicați. Astfel, pentru realizarea obiectivului „Intensificarea controlului în scopul depistării evaziunilor fiscale și contracarării fenomenului „muncii la negru” din Planul de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și muncii nedeclarate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.477 din 28 iunie 2011 și Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii, au fost întreprinse 70 vizite de control inopinate la 41 agenți economici și 29 angajatori-persoane fizice. Totodată de către inspectorii de muncă au fost examinate și întreprinse măsuri de soluționare a 150 petiții parvenite de la cetățeni, inclusiv 5 colective, în care a fost reclamată munca nedeclarată. De asemenea, au fost examinate 37 sesizări ale Inspectoratului de poliție și Serviciului Fiscal de Stat privind depistarea muncii nedeclarate.

Astfel, pe parcursul anului 2019 au fost depistate 111 persoane, ce activau fără forme legale de angajare, inclusiv 28 femei și 10 minori. Repartizarea după domeniul de activitate a persoanelor ce prestau munca nedeclarată se prezintă în felul următor:

- la 23 angajatori din ramura agricolă activau 35 persoane;
- la 19 angajatori, ce prestau alte activități de servicii – 46 persoane;
- la 15 angajatori din comerț – 16 persoane;
- la 6 angajatori din ramura de transport – 6 persoane;
- la 5 angajatori din construcție – 6 persoane;
- la 1 angajator din domeniul alimentației publice – 1 persoane;
- la 1 angajator din ramura industriei prelucrătoare – 1 persoane.

Controalele întreprinse s-au finalizat cu întocmirea proceselor-verbale de control în care, de către inspectorii de muncă, au fost înaintate prescripții pentru remedierea cazurilor de încălcare a prevederilor legale și dispuse măsuri necesare pentru asigurarea respectării normelor de drept din domeniul muncii. Au fost repuse în drepturi 31 persoane, fiindu-le legalizate relațiile de muncă cu angajatorii.

Cu prioritate, Inspectoratul de Stat al Muncii urmărește prevenirea și combaterea acestui fenomen negativ, în special prin adaptarea și diseminarea bunelor practici implementate în alte țări europene, dar și prin măsuri directe de depistare a muncii nedeclarate, întrucât subiecții muncii nedeclarate comit un act rațional și asumat. Astfel, în temeiul Regulamentului comun privind activitatea echipelor multidisciplinare pentru combaterea muncii nedeclarate, pe parcursul anului 2019, inspectorii de muncă au întreprins vizite de control în comun cu colaboratori ai altor autorități publice, după cum urmează:

- cu colaboratori ai *Agenciei Naționale pentru Sănătate Publică* a fost efectuată 1 vizită de control în baza unei petiții, în rezultatul căreia a fost depistată utilizarea muncii nedeclarate a 1 persoane;
- cu funcționarii *Serviciului Fiscal de Stat* au fost efectuate 30 vizite de control planificate și 4 inopinate;

▪ cu reprezentanții *subdiviziunilor teritoriale ale sindicatelor din educație* au fost efectuate 5 vizite de lucru, inclusiv pentru examinarea a 4 petiții.

În colaborare cu reprezentanții Comitetului Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane a fost efectuat 1 control comun, în cadrul căruia au fost depistate 4 persoane, ce prestau muncă nedeclarată.

În scopul realizării obiectivelor Strategiei naționale privind ocuparea forței de muncă pentru anii 2017 – 2021, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.1473 din 30 decembrie 2016, și sensibilizarea angajatorilor și salariaților privind riscurile practicării muncii „la negru” prin ridicarea nivelului de conștientizare și responsabilitate a cetățenilor, în perioada august – septembrie 2019 inspectorii de muncă au participat la ateliere de lucru privind riscurile practicii muncii „la negru” și achitării salariului „în plic”, organizate la inițiativa Serviciului Fiscal de Stat pentru agenții economici din ramura de construcție și transport.

Toate acțiunile pe care le întreprind inspectorii de muncă, au menirea asigurării aplicării dispozițiilor actelor legislative și ale altor acte normative referitoare la raporturile de muncă și la protecția salariaților în exercitarea atribuțiilor lor. În acest context inspectorii de muncă întreprind acțiuni de comunicare, prin care se asigură schimbul de informații cu autoritățile publice de nivel I și II, precum și cu persoanele fizice și juridice supuse activității de control, pentru cunoașterea și conștientizarea beneficiilor muncii legale, a riscurilor la care se expun atât angajații cât și angajatorii în cazurile de muncă nedeclarată și asupra respectării normelor de drept în domeniul raporturilor de muncă.

Munca persoanelor cu dizabilități

În vederea asigurării modului de aplicare a prevederilor art.34 al Legii nr.60/2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, și îndeplinirii Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pe parcursul anului 2019, de către inspectorii de muncă au fost monitorizate 827 unități cu un efectiv de 20 și mai multe persoane. Pentru plasarea în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități, la 181 unități au fost rezervate 631 locuri de muncă. La 164 unități, în perioada efectuării controlului, își desfășurau activitatea 512 persoane cu dizabilități. La 133 unități există registrul de evidență a cererilor de angajare a persoanelor cu dizabilități. Despre locurile de muncă rezervate, au informat Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă administrația de la 98 de unități. Inspectorii de muncă au prescris, agenților economici vizitați conformarea la prevederile Legii nominalizate.

Acțiuni de monitorizare a muncii copilului

Printre obiectivele activităților de control se regăsesc și aspecte ce țin de munca persoanelor mai tinere de 18 ani. În anul 2019, în cadrul controalelor (4 planificate, 3 în baza petițiilor și 4 în baza sesizărilor Inspectoratului de poliție) în procesul de lucru se aflau 29 salariați mai tineri de 18 ani, care activau la 8 agenți economici și 2 angajatori-persoane fizice.

În rezultatul controalelor, au fost constatate 15 încălcări privind aplicarea prevederilor legislației muncii în raport cu persoanele mai tinere de 18 ani, din care:

- admiterea muncii nedeclarate, prin încălcarea prevederilor art. 7¹ din Codul muncii;

- întocmirea contractului individual de muncă cu încălcarea prevederilor art.56 alin.(1) și 283 alin.(3) lit. a), b), c) din Codul muncii;
- neperfectarea relațiilor de muncă în formă scrisă prin încheierea contractului individual de muncă, prin încălcarea prevederilor art.58 alin.(1) din Codul muncii;
- stabilirea perioadei de probă în contractul individual de muncă, contrar prevederilor art.62 lit.b) din Codul muncii;
- nerespectarea duratei reduse a timpului de muncă, prin încălcarea prevederilor art.96 alin.(2) lit.b) din Codul muncii;
- atragerea la muncă suplimentară a salariaților în vârstă de până la 18 ani, contrar prevederilor art. 105 alin.(1) din Codul muncii;
- neefectuarea de către angajator a evidenței timpului de muncă prestat efectiv de salariat, inclusiv a muncii suplimentare, a muncii prestate în zilele de repaus și în zilele de sărbătoare nelucrătoare (în calitate de îngrijitor de animale 24 ore din 24 ore), prin ce au fost încălcate prevederile art.106 din Codul muncii;
- neacordarea concediului de odihnă anual suplimentar plătit cu durata de cel puțin 4 zile calendaristice pentru salariații în vârstă de până la 18 ani, contrar prevederilor art.121 alin.(1) din Codul muncii;
- salariul a fost stabilit, calculat și achitat cu încălcarea prevederilor Regulamentului privind retribuirea muncii pentru anumite categorii de salariați cărora li se stabilește durata redusă a timpului de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1254 din 15 noiembrie 2004, pct.7;
- în registrele contabile nu au fost reflectate înscrierile referitoare la plata salariului, prin ce au fost încălcate prevederile art.142 alin.(3) din Codul muncii;
- angajarea minorului fără a fi supus unui examen medical preventiv, prin ce au fost încălcate prevederile art.253, alin.(1) din Codul muncii;
- utilizarea muncii minorului la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase, prin ce au fost încălcate prevederile art.255 alin.(1) din Codul muncii și Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vârstă de până la 18 ani și a normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vârstă de până la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților.

În condiții de muncă interzise persoanelor mai tinere de 18 ani, în calitate de îngrijitori de animale, hamali, salvatori, constructori, au fost angajați 12 salariați. Pentru a asigura aplicarea corectă a legislației muncii, inspectorii de muncă au dispus măsuri de remediere a încălcărilor consemnate în procesele-verbale de control și au emis prescripții de retragere a persoanelor mai tinere de 18 ani de la muncile exercitate contrar legii. Minorii au fost retrași din activitatea proscrisă.

Indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă

În temeiul Programului de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii și al Ordinului „Cu privire la efectuarea controlului asupra corectitudinii stabilirii, calculării și plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă” emis în comun de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Inspectoratul de Stat al Muncii și Casa Națională de Asigurări Sociale și conform pct.6 al Hotărârii Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului de Stat al Muncii, de către inspectorii de muncă au fost întreprinse

controale la 478 unități, ai căror salariați în perioada 2017 – 2019 au beneficiat de indemnizații pentru incapacitate temporară de muncă cauzate de boli obișnuite, accidente nelegate de muncă, prevenirea îmbolnăvirilor (carantină), îngrijirea copilului bolnav. Ca rezultat al controalelor, în 5 cazuri au fost depistate încălcări la calcularea indemnizațiilor. Astfel au fost calculate cu abateri de la prevederile legislației în vigoare indemnizații în valoare de 2012,77 lei.

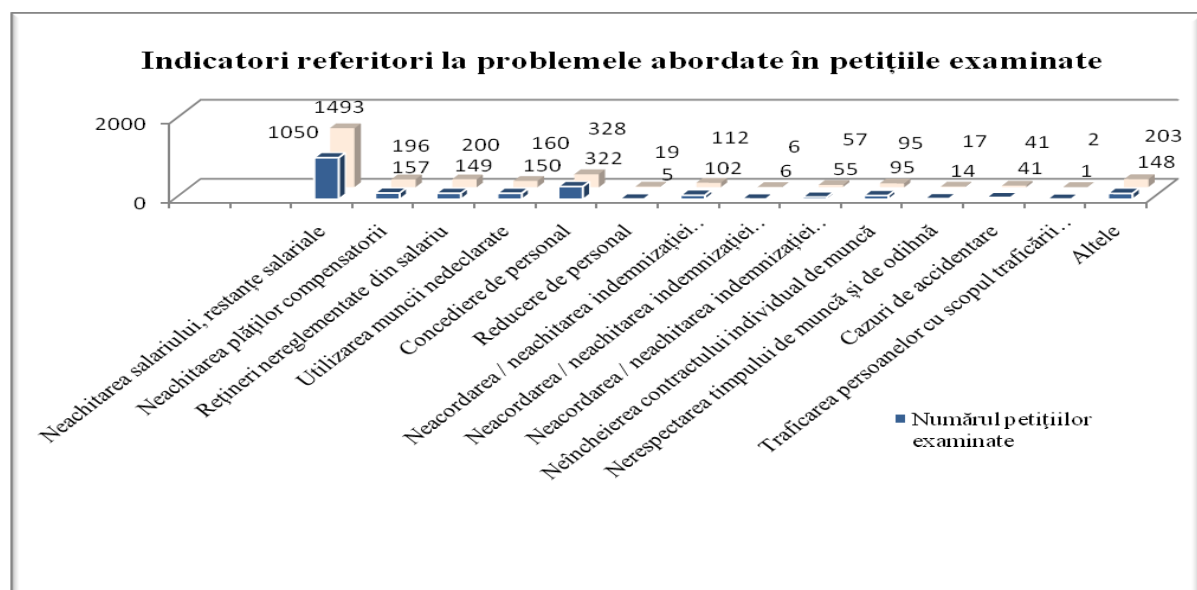
Examinarea petițiilor

În anul raportat, unitățile structurale și subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au examinat 2295 petiții parvenite de la cetățeni și 1002 sesizări din partea autorităților publice centrale și locale, prin care s-au invocat diverse încălcări ale legislației muncii și altor acte normative din domeniul muncii. Clasificarea problemelor abordate în petițiile parvenite de la cetățeni și care au fost examinate este următoarea:

- 59% - constituie probleme ce țin de neachitarea salariului și formarea restanțelor la plata salariului;
- 14% - cazuri de concediere/reducere a personalului;
- 7% - sesizează munca nedeclarată;
- câte 4% - constituie probleme ce țin de neacordarea/neplata indemnizațiilor pentru concediile anuale de odihnă și abateri de la prevederile legale la încheierea contractelor individuale de muncă;
- 3% - sesizează încălcări la calcularea sau neachitarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;
- 2% - semnalizează cazuri de accidentare;
- 1% - constituie încălcări privind stabilirea regimului de muncă;
- 6% - invocă alte probleme.

Din numărul total de petiții:

- 49,2% – constituie petițiile parvenite de la bărbați;
- 44,3% – de la femei;
- 6,5% – adresări colective.

Informația privind indicatorii referitori la problemele abordate în petițiile examinate este reflectată în anexa nr. 9 la prezentul Raport.

Constatări, acțiuni de prevenire, sancționare și combatere

Activitățile de control, de monitorizare a muncii copilului, de examinare a petițiilor și sesizărilor întreprinse de Inspectoratul de Stat al Muncii scot în evidență faptul că, angajatorii comit mai frecvent încălcări referitoare la:

- salarizare – angajarea cu un salariu mai mic decât salariul minim garantat de stat; nerespectarea modalităților de salarizare prevăzute de legislație; neefectuarea plăților compensatorii; încălcarea termenilor legali de plată a salariilor și altele (Titlul V Salarizarea și normarea muncii, art.128 alin.(2), 131, 139, 141, 142, 152, 153);

- contractul individual de muncă – inițierea relațiilor de muncă și utilizarea forței de muncă fără respectarea procedurilor stabilite de legislație (Titlul III Contractul individual de muncă, art. 47, 49, 55, 58, 68, 74, 86);

- durata timpului de muncă – depășirea duratei legale a timpului de muncă, caracterizată prin nerespectarea dreptului la durata redusă a timpului de muncă, de repartizarea prejudicioasă și contrar legislației a timpului de muncă în cadrul săptămânii și altele (Titlul IV Timpul de muncă și timpul de odihnă, art.95 – 105, 107,109, 110, 111).

În raport cu persoanele mai tinere de 18 ani cele mai frecvente cazuri de încălcare a prevederilor legislației muncii au constituit: admiterea la lucru fără examenul medical preventiv; neasigurarea normelor de durată redusă a timpului de muncă, atragerea la muncă în zilele de repaus și de sărbătoare nelucrătoare; neacordarea concediului suplimentar plătit; lacune în calcularea salariului, atragerea la munci interzise ș.a.

Totodată se mai constată și anumite dificultăți în aplicarea legislației muncii și actelor normative din domeniul raporturilor de muncă. O dificultate semnificativă în derularea relației de muncă o constituie insuficiența sau lipsa de cunoștințe necesare angajatorilor pentru a asigura respectarea legislației ce reglementează raporturile de muncă. Această dificultate caracterizează, în mare parte, unitățile noi fondate și cu un efectiv de personal mic.

Un obstacol deosebit îl reprezintă încălcările legislației ce se comit cu acordul tacit al salariaților sau al reprezentanților acestora. Astfel de încălcări poartă un caracter latent și sunt dificil de remediat.

Încălcările comise de angajatori reprezintă componente ale utilizării nelegale a muncii și prejudiciază esențial drepturile salariaților ce decurg din raporturile de muncă. Aceste încălcări impun aplicarea diferitor mecanisme ce contribuie la asigurarea respectării cadrului legal.

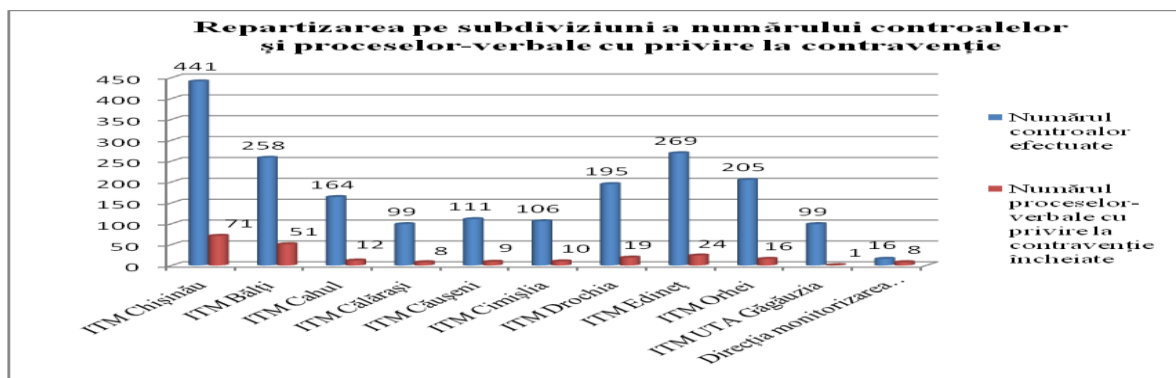
Pe parcursul anului 2019 inspectorii de muncă, au emis prescripții în care se conțin 10705 măsuri și acțiuni de remediere a deficiențelor, abaterilor și încălcărilor depistate, inclusiv și prescripții de retragere din muncă a minorilor antrenați în condiții interzise. Astfel, cele mai multe măsuri de remediere au fost consemnate în procesele verbale de control la unitățile din:

- comerț – 1948 încălcări, ce constituie 18,2% din numărul total de prescripții;
- agricultură și silvicultură – 1868 încălcări sau 17%;
- învățământ – 1840 încălcări sau 17,2%;
- administrația publică – 1339 încălcări sau 13%;
- alte activități și servicii – 1086 încălcări sau 10,2%;
- industria prelucrătoare – 719 încălcări sau 6,7%;
- transport și depozitare – 564 încălcări sau 5,3%;

- construcție – 440 încălcări sau 4,1%;
- sănătate și asistență socială – 336 încălcări sau 3,1%;
- hoteluri și restaurante – 217 încălcări sau 2%;
- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 130 încălcări sau 1,2% din numărul total de prescripții.

Ca rezultat al neconformării angajatorilor și persoanelor cu funcție de răspundere a acestora la prevederile legislației cu privire la raporturile de muncă, pe parcursul anului de către inspectorii de muncă au fost încheiate și înaintate instanței de judecată spre examinare 229 procese-verbale cu privire la contravenție. Din numărul total de procese-verbale cu privire la contravenție în 6 procese-verbale s-au constatat încălcări care au fost comise în raport cu minori (în baza art.55 al.2, art.55¹, art.58 Cod Contravențional), în 72 procese-verbale se constată admiterea persoanelor la muncă fără perfectarea formelor legale (în baza art.55 al.3 lit.a), art.55¹ Cod Contravențional), în 26 procese-verbale cu privire la contravenție se constată încălcarea termenilor de plată a salariilor, indemnizațiilor și altor plăți cu caracter permanent (în baza art.55 al.3 lit. b), c), d), art.57 al.1 Cod Contravențional). În celelalte procese-verbale cu privire la contravenție se constată și alte încălcări în domeniul raporturilor de muncă.

Urmare a examinării de către instanța de judecată a cazurilor administrative, de către inspectorii de muncă au fost contestate 25 decizii emise la procese-verbale cu privire la contravenție.

Evidența contractelor colective de muncă

În anul 2019, în temeiul articolului 33 alineatul (1) din Codul muncii, de către subdiviziunile teritoriale ale Inspectoratului de Stat al Muncii au fost luate la evidență 452 contracte colective de muncă și acorduri adiționale la ele.

Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență sunt reflectați în anexa nr.10 la prezentul Raport.

Evidența muncii zilierilor

Ca măsură de prevenire a muncii nedeclarate în ramura agricolă, conform Legii nr.22/2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri, pe parcursul anului 2019, de către inspecțiile teritoriale de muncă, la solicitarea beneficiarilor, au fost realizate contra cost 930 Registre de evidență a zilierilor. De la beneficiarii de lucrări agricole, la inspecțiile teritoriale de muncă, au parvenit 777 extrase din Registrele de evidență a zilierilor. În registre au fost vizate persoane cu statut de zilier, care au desfășurat activitate pe parcursul anului de raportare, ce constituie un indice de 17682 om-luni.

Acțiuni de sensibilizare, informare și consultare

Pentru sensibilizarea, informarea și consultarea celor interesați în aplicarea corectă și eficientă a legislației, precum și pentru asigurarea transparenței activității de inspecție au fost realizate acțiuni de informare a populației prin diferite mijloace mass-media despre cele mai eficiente metode de aplicare a Codului muncii, a legislației din domeniul muncii, și despre activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii. În această ordine de idei au fost acordate 11 interviuri la posturile de radio locale și centrale, 18 participări în cadrul emisiunilor televizate și au fost publicate 48 articole în diverse publicații periodice.

Potrivit atribuțiilor ce-i revin, Inspectoratul de Stat al Muncii a acordat ajutor metodologic și consultativ salariaților și angajatorilor în soluționarea diverselor probleme ce țin de aplicarea legislației muncii. În perioada raportată au beneficiat de ajutorul consultativ al Inspectoratului de Stat al Muncii și subdiviziunilor sale structurale mai mult de 2000 persoane.

În vederea promovării muncii decente, realizării Planului de acțiuni pentru anii 2018-2020 privind implementarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2018-2023, inspectorii de muncă în colaborare cu autoritățile publice locale au realizat 25 acțiuni de informare și sensibilizare pentru 361 întreprinzători, în cadrul cărora au fost diseminate cele mai bune practici de dezvoltare a muncii decente, au fost evaluate dezavantajele achitării salariilor „în plic” și practicării „muncii la negru”, și acțiunea negativă generată de traficul de ființe umane cu scopul exploatării prin muncă. În contextul promovării prevederilor legislației din domeniul muncii, colaboratorii Inspectoratului de Stat al Muncii au participat în cadrul seminarelor și meselor rotunde, organizate de factorii de decizie din teritoriu și subdiviziunile teritoriale ale sindicatelor.

În cadrul vizitelor de control inspectorii de muncă au realizat activități de pregătire, instruire, informare și consultare în domeniul raporturilor de muncă la nivel de unitate pentru 2502 salariați de la 208 unități economice.

În scopul realizării prevederilor Convenției Organizației Internaționale a Muncii nr.182 „Privind interzicerea celor mai grave forme ale muncii copilului și acțiunea imediată în vederea eliminării lor”, cât și pentru familiarizarea cu prevederile legislației referitoare la munca persoanelor cu vârsta de până la 18 ani, pe parcursul anului 2019 de către inspectorii de muncă au fost organizate seminare instructiv-consultative pentru tineretul studios. În cadrul acestor seminare participanții au fost informați despre prevederile legislației muncii și despre modalitățile de aplicare a acesteia. La seminarele în cauză au participat 2122 tineri din 69 instituții de învățământ preuniversitar din localități urbane și rurale.

Inspectorii de muncă au participat în cadrul târgurilor locurilor de muncă și alte evenimente organizate de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, unde au fost oferite informații și consultații pentru vizitatorii interesați privind aplicarea legislației muncii în raporturile de muncă. Aceste măsuri sunt eficiente și avantajoase atât persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă cât și angajatorilor.

În vederea conformării la prevederile legislației în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă și prevenirii accidentelor de muncă, Inspectoratul de Stat al Muncii, în perioada de referință, a întreprins acțiuni de coordonare și consultare în domeniul muncii a persoanelor cu funcții de răspundere din unități (conducătorilor de unități, conducătorilor locurilor de muncă, specialiștilor

și lucrătorilor desemnați, pentru a se ocupa de activitățile de protecție și prevenire a riscurilor profesionale din unitate), cât și a inspectorilor de muncă cu atribuții în domeniul securității și sănătății în muncă din autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

În contextul promovării prevederilor și sesizării modului în care se respectă legislația muncii, inspectorii de muncă au luat parte la întrunirile și ședințele de lucru periodice, organizate de autoritățile publice locale și subdiviziunile teritoriale ale administrației publice centrale desconcentrate în teritoriu.

Resurse de timp consumate în activitățile de inspecție

Succesul activităților de inspecție este determinat de eficiența planificării și utilizării fondului timpului de muncă. În anul 2019 utilizarea fondului timpului de muncă de către inspectorii de muncă din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii se reprezintă după cum urmează.

Pentru efectuarea controalelor au fost consumate 3369 zile, ce constituie 35 la sută din timpul de muncă total utilizat (9748 zile). Pentru efectuarea unui control inspectorii de muncă au utilizat 1,7 zile.

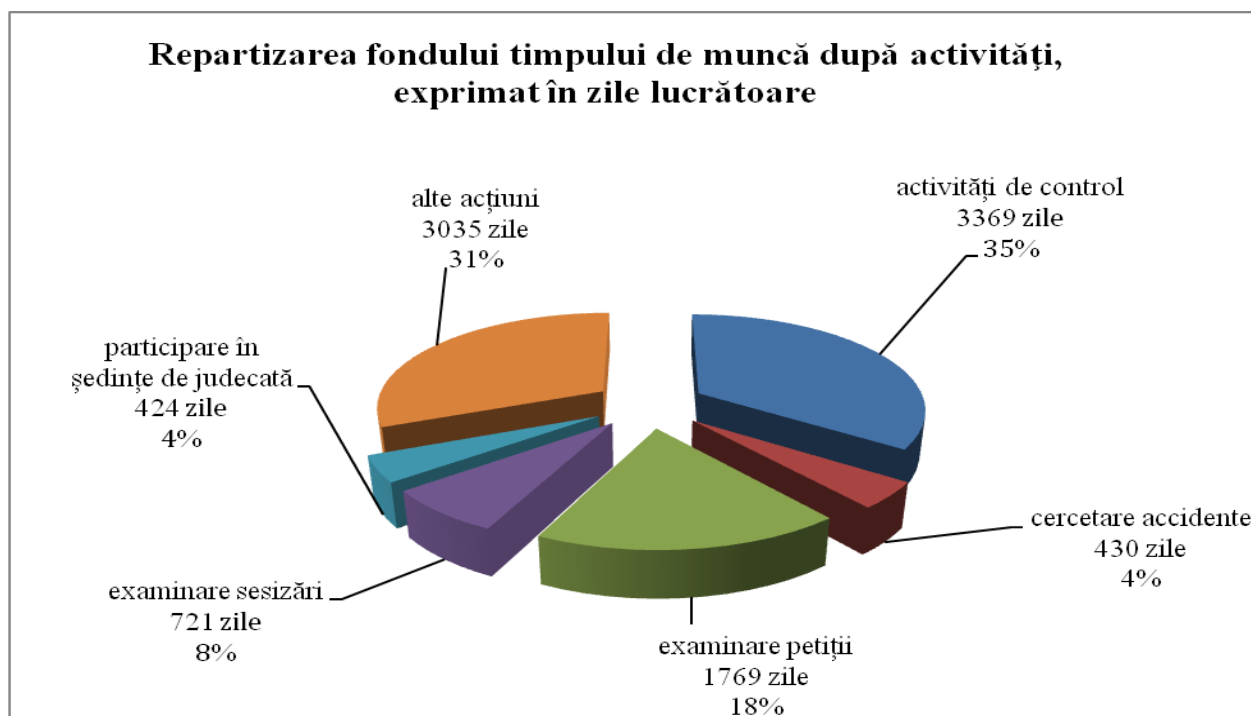
Pentru examinarea petițiilor parvenite de la cetățeni au fost consumate 1769 zile sau 18 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

Pentru examinarea sesizărilor de la alte autorități publice și persoane juridice au fost consumate 721 zile, ceea ce constituie 8 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

La cercetarea accidentelor comunicate s-au consumat 430 zile, ceea ce constituie 4 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

La ședințele de examinare a cazurilor administrative în instanța de judecată au fost consumate 424 zile, sau 4 la sută din fondul timpului de muncă total utilizat.

Pentru alte acțiuni (deplasări de serviciu, seminare de instruire, activitatea de autoinstruire, acordarea consultațiilor agenților economici și persoanelor fizice, întocmirea răspunsurilor la adresări și planificarea lunară a activităților de inspecție) au fost consumate 3035 zile, sau 31 la sută din fondul timpului de muncă utilizat.

Consolidarea capacităților profesionale și logistice ale inspectorilor de muncă

În cadrul programului de instruire continuă a inspectorilor de muncă și în conformitate cu Programul de activitate al Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2019 au fost desfășurate diferite măsuri instructive.

În scopul prevenirii și combaterii fenomenului de corupție în sectorul public, în colaborare cu reprezentantul Centrului Național Anticorupție, au fost desfășurate 2 seminare cu participarea a 56 funcționari ai Inspectoratului de Stat al Muncii.

Odată cu intrarea în vigoare a Codului administrativ a Republicii Moldova au fost organizate 2 seminare de instruire pentru 54 funcționari cu tematica „Codul administrativ – provocări și oportunități”.

La angajare, 4 reprezentanți ai Inspectoratului de Stat al Muncii, au fost instruiți conform unui curs de „Securitate și sănătate în muncă”.

Reprezentantul Inspectoratului de Stat al Muncii a participat la seminarul de instruire și informare „Programul regional împotriva traficului de ființe umane”.

În cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova 11 colaboratori ai Inspectoratului de Stat al Muncii au urmat cursuri de instruire pentru funcționarii publici.

Inspectori de muncă au participat în cadrul atelierelor de lucru, desfășurate în colaborare cu organisme internaționale, printre care se înscriu:

- „Consolidarea capacităților în domeniul managementului migrației de muncă și reglementarea activității agenților private”, organizat de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale în parteneriat cu Organizația Internațională pentru migrație și Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare;

- „Măsuri de combatere a fenomenului traficului de ființe umane în scopul exploatării prin muncă și alte scopuri. Identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane”, organizat de Comitetul Național pentru Combaterea Traficului de Ființe Umane cu susținerea Misiunii Organizației pentru Securitate și Cooperare Europeană în Republica Moldova, cu participarea reprezentanților Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și 30 inspectori de muncă cu atribuții de control în domeniul raporturilor de muncă și în domeniul siguranței ocupaționale. Măsura a fost organizată pentru consolidarea capacităților profesionale ale inspectorilor de muncă în prevenirea cazurilor de trafic de ființe umane în scop de exploatare prin muncă.

De asemenea reprezentanții Inspectoratului de Stat al Muncii au participat la întrunirile organizate și desfășurate la nivel de Guvern:

- „Prevenirea și combaterea traficului de ființe umane;
- „Promovarea și realizarea politicii statului în domeniul diasporei, migrației și dezvoltării de către autoritățile publice centrale și locale;
- „Tendințe actuale ale migrației forței de muncă: evidențe empirice pentru Republica Moldova”.

Pe parcursul anului conducerea Inspectoratului de Stat al Muncii a participat în cadrul ședințelor:

- Consiliului Economic pe lângă Prim-ministru al Republicii Moldova;
- Comitetului de Supraveghere a Programului de Țară privind Munca Decentă 2016 – 2020.

Asigurarea logistică a inspectorilor de muncă reprezintă una din prioritățile de dezvoltare strategică al Inspectoratului de Stat al Muncii.

III. Activități în domeniul securității și sănătății în muncă

Pe parcursul anului 2019, Inspectoratul de Stat al Muncii a întreprins mai multe acțiuni de colaborare cu cele 10 autorități competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

Inspectorii cu atribuții de control de stat în domeniul securității și sănătății în muncă au desfășurat activități de inspecție la unități după sfera lor de competență. Astfel,

1. Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (ANSA) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniile sanitar-veterinar, fitosanitar, siguranța alimentelor, producerea și circulația vinului și a produselor alcoolice;

2. Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței (APCSP) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniile comerțului cu produse nealimentare și prestări servicii, inclusiv turistice;

3. Agenția Națională pentru Sănătate Publică (ANSP) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul ocrotirii sănătății și sănătății publice;

4. Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul protecției mediului și resurselor naturale;

5. Agenția Națională Transport Auto (ANTA) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului rutier;

6. Autoritatea Aeronautică Civilă (AAC) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul aviației civile;

7. Agenția Navală (AN) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul transportului naval;

8. Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din sectorul electroenergetic;

9. Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației (ANRCETI) pentru unitățile de producere și de prestări servicii a căror activitate este reglementată în principal de legislația din domeniul comunicațiilor electronice;

10. Agenția pentru Supraveghere Tehnică (AST) pentru unitățile de producere și de prestări servicii din toate celelalte domenii de activitate, inclusiv pentru autoritățile administrației publice centrale și locale, cu excepția Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate, Serviciului de Protecție și Pază de Stat, Administrației Naționale a Penitenciarelor și Centrului Național Anticorupție, care își organizează activități de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă prin serviciile lor de specialitate, care au competență numai pentru structurile din subordine.

Misiuni și responsabilități

Autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale au următoarele atribuții:

- a) controlează respectarea legislației privind securitatea și sănătatea în muncă în unitățile din domeniile lor de competență;
- b) realizează activități de pregătire, instruire și informare a angajatorilor și salariaților angajați în unitățile din domeniile lor de competență privind securitatea și sănătatea în muncă;
- c) asigură aplicarea dispozițiilor actelor normative referitoare la condițiile de muncă și protecția salariaților în domeniile de activitate atribuite în competența lor;
- d) în coordonare cu Inspectoratul de Stat al Muncii, asigură instruirea inspectorilor de muncă care activează în structura lor;
- e) difuzează public informații despre cele mai eficiente mijloace de respectare a legislației în domeniul siguranței ocupaționale;
- f) cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidentele de muncă;
- g) comunică Inspectoratului de Stat al Muncii informații despre fiecare accident de muncă constatat și cercetat în domeniul său de competență;
- h) transmite, anual și la solicitare, Inspectoratului de Stat al Muncii informații privind activitatea desfășurată în domeniul securității și sănătății în muncă;
- i) participă la elaborarea raportului anual privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării cadrului normativ privind raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă, în partea ce vizează activitatea de inspecție a siguranței ocupaționale în domeniul său de competență;
- j) consultă, împreună cu Inspectoratul de Stat al Muncii, listele de verificare aplicabile pentru domeniul, tipul și obiectul de control al siguranței ocupaționale în domeniile lor de competență;
- k) constată contravenții și încheie procese-verbale conform prevederilor Codului contravențional;
- l) participă, la solicitarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, la elaborarea proiectelor de acte normative, de metodologii, instrucțiuni, ghiduri și recomandări metodice privind aplicarea cadrului normativ privind siguranța ocupațională.

Autoritățile competente, în vederea executării atribuțiilor lor în domeniul securității și sănătății muncii, au dreptul să solicite și să primească de la autoritățile administrației publice centrale și locale, de la persoane juridice și fizice informațiile necesare exercitării atribuțiilor lor.

Măsuri organizatorice de implicare a autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale

Pe parcursul anului 2019, în scopul asigurării implementării uniforme a prevederilor legislației privind reformarea sistemului de inspecție în domeniul securității și sănătății în muncă, de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale și Inspectoratul de Stat al Muncii au fost întreprinse mai multe acțiuni de consultări ale funcționarilor autorităților competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale.

Pentru asigurarea punerii în aplicare a prevederilor legislației cât și pentru determinarea căilor de conlucrare cu autoritățile investite cu atribuții de control în

domeniul siguranței ocupaționale, sub egida Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, au fost organizate întruniri lunare de consultare și raportare a activității desfășurate în domeniul securității și sănătății în muncă, cu participarea conducerii Inspectoratului de Stat al Muncii și a reprezentanților autorităților respective. În cadrul acestor reuniuni au fost stabilite căi de coordonare și monitorizare a controlului în domeniul siguranței ocupaționale, de informare reciprocă, raportare și colaborare.

O dificultate prezintă completarea statelor de personal cu inspectori, care să posede cunoștințe pentru cercetarea cazurilor de accidentare din câmpul muncii. Pentru funcționarea efectivă, la începutul anului 2019, inspectorilor din toate autoritățile investite cu atribuții în domeniul siguranței ocupaționale le-au fost acordat ajutor metodologic privitor la modalitatea de cercetare și raportare a cazurilor de accidentare în câmpul muncii.

Conform prevederilor Legii securității și sănătății în muncă nr.186 din 10 iulie 2008 au fost elaborate regulamente sau completate regulamentele existente de organizare și funcționare a autorităților publice centrale în cadrul cărora, ca subdiviziuni structurale, fac parte autoritățile competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, investite cu atribuții privind efectuarea controlului de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă.

Din cele 10 autorități competente în domeniul controlului siguranței ocupaționale, 8 autorități dispun de regulamente de organizare și funcționare în care sunt prevăzute atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale. Nu sunt elaborate regulamente specializate în domeniul securității și sănătății în muncă pentru inspectorii din Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică și Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației.

Structura organizatorică a autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale

Prin hotărâri de Guvern au fost aprobate regulamentele de organizare și funcționare a autorităților publice centrale, conform cărora au fost constituite subdiviziuni (direcții, secții, servicii) cu atribuții în domeniul siguranței ocupaționale. În structura organizatorică au fost create subdiviziuni și a fost încadrat personal responsabil de efectuarea controlului de stat în domeniul siguranței ocupaționale, care pe parcursul anului 2019 a desfășurat activitatea de inspecție în domeniul dat. În acest context:

1. Prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 27 iunie 2018 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor a fost instituită Direcția siguranța ocupațională.

2. Prin Hotărârea Guvernului nr.1089 din 18 decembrie 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței a fost instituită Direcția asigurarea intereselor consumatorilor și siguranța ocupațională.

3. Prin Hotărârea Guvernului nr.1090 din 18 decembrie 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Sănătate Publică în Direcția control de stat în sănătate (Inspectorat) a fost instituită Secția managementul și metodologia controlului în domeniul siguranței ocupaționale.

4. Prin Hotărârea Guvernului nr.548 din 13 iunie 2018 cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului pentru Protecția Mediului a fost instituită Secția siguranța ocupațională.

5. Prin Hotărârea Guvernului nr.258 din 28 martie.2018 cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor ce se operează în Hotărârea Guvernului nr.539 din 23 aprilie 2008 cu privire la crearea instituției publice Agenția Națională Transport Auto, a fost instituit Serviciul control și siguranță ocupațională.

6. Prin Hotărârea Guvernului nr.133 din 27 februarie 2019 cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile a fost instituit Serviciul siguranță ocupațională.

7. Prin Hotărârea Guvernului nr.706 din 11 iulie 2018 cu privire la crearea Agenției Navale a Republicii Moldova a fost instituit Serviciul siguranța ocupațională, supravegherea pieței și soluționarea disputelor.

8. La Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică se află în aprobare Regulamentul de funcționare a structurii de securitate și sănătate în muncă.

9. Prin Hotărârea Guvernului nr.643 din 17 decembrie 2019 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației a fost stabilită atribuția privind efectuarea controlului de stat al respectării legislației de securitate și sănătate în muncă, fără organizarea unei subdiviziuni specializată în domeniul siguranței ocupaționale.

10. Prin Hotărârea Guvernului nr.1088 din 18 decembrie 2017 cu privire la organizarea și funcționarea Agenției pentru Supraveghere Tehnică a fost instituită Direcția siguranța ocupațională.

Personalul autorităților cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale

La finele anului 2019 în autoritățile cu atribuții de control în domeniul siguranței ocupaționale erau angajate în calitate de inspectori, cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă 37 persoane. Astfel în:

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor conform statelor de personal au fost stabilite 10 unități, pe parcurs au fost încadrați 9 inspectori;
- Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței conform statelor de personal au fost stabilite 4 unități, care au fost completate cu 4 inspectori;
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică conform statelor de personal au fost stabilite 4 unități, dar au fost încadrați pe parcurs numai 2 inspectori;
- Inspectoratul pentru Protecția Mediului conform statelor de personal au fost stabilite 4 unități, dar au fost încadrați pe parcurs numai 3 inspectori;
- Agenția Națională Transport Auto conform statelor de personal au fost stabilite 4 unități de personal, care au fost completate cu 4 inspectori;
- Autoritatea Aeronautică Civilă conform statelor de personal a fost stabilită 1 unitate, care a fost completată 1 inspector;
- Agenția Navală conform statelor de personal a fost stabilită 1 unitate, care a fost completată cu 1 inspector.
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică conform statelor de personal au fost stabilite 2 unități, care au fost completate cu 2 inspectori;

- Agenția Națională pentru Reglementare în Comunicații Electronice și Tehnologia Informației conform Statelor de personal, în Direcția Control și Asistență Juridică au fost prevăzute 4 unități, care au fost completate cu 4 persoane cu atribuții de control;

- Agenția pentru Supravegherea Tehnică conform statelor de personal au fost stabilite 10 unități, pe parcurs au fost încadrați 7 inspectori;

Persoanele angajate pe parcursul anului 2019 în cadrul autorităților respective au urmat un curs de instruire inițială în domeniul securității și sănătății în muncă.

Indicatorii referitori la repartizarea inspectorilor cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale sunt reflectați în anexa nr.11 la prezentul Raport.

Activitatea de inspecție

în domeniul securității și sănătății în muncă

Inspectoratului de Stat al Muncii i-au fost prezentate rapoarte privind activitatea în anul 2019 a inspectorilor cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale. Din aceste rapoarte rezultă, că pe parcursul perioadei de gestiune acțiuni de inspecție au fost realizate de inspectorii din autoritățile respective cu excepția Agenției navale.

Total au fost efectuate 1116 controale, în care au fost consemnate 9925 încălcări și abateri de la prevederile actelor legislative și normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

Totodată, în perioada de referință au fost întreprinse acțiuni de orientare spre prevenirea încălcării legislației în domeniul securității și sănătății în muncă. În acest sens au fost:

- demarate 1355 acțiuni de sensibilizare a angajaților și angajatorilor (seminare, întruniri, mese rotunde, ateliere de lucru, consultări) privind respectarea actelor normative din domeniul securității și sănătății în muncă;

- acordate interviuri și publicate 19 materiale informative cu tematica siguranței ocupaționale (*Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția Națională Transport Auto și Agenția pentru Supraveghere Tehnică*);

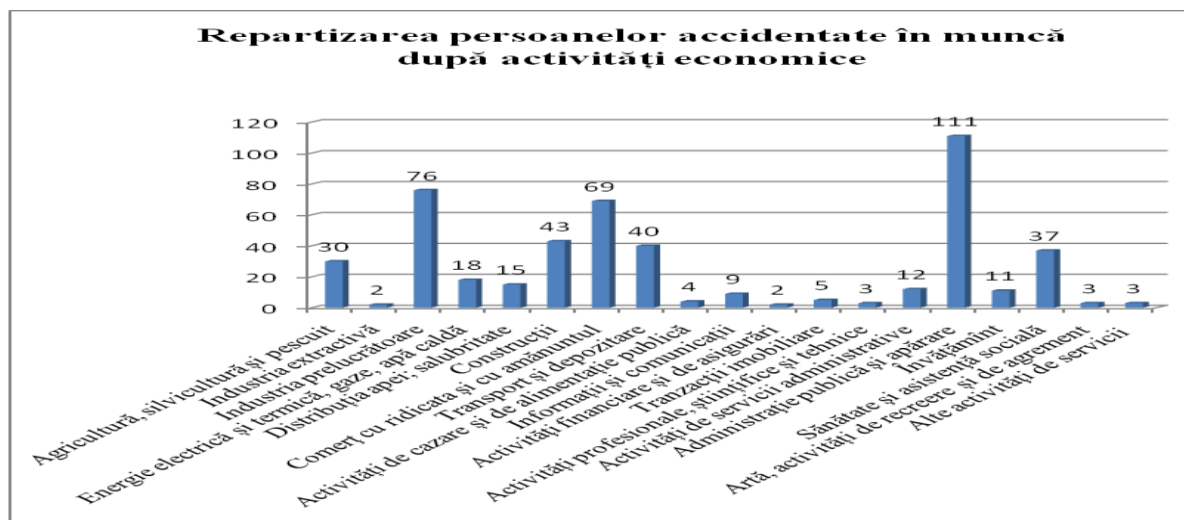
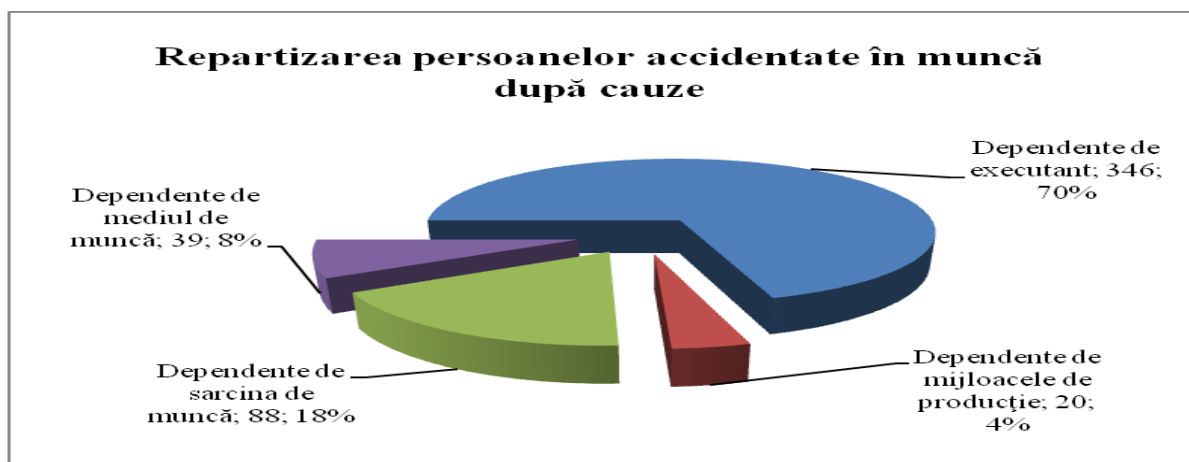
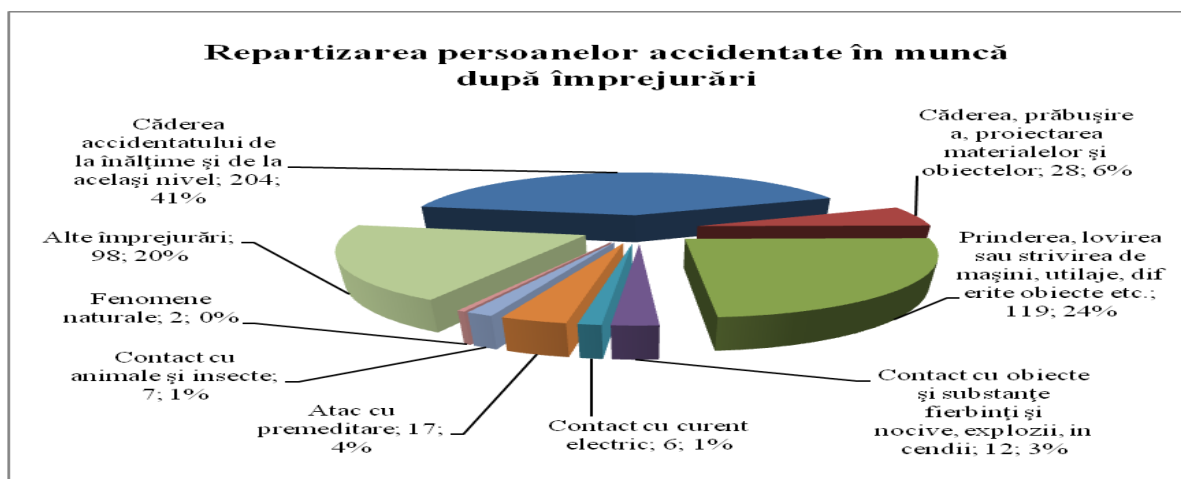
- examinate 128 petiții de la cetățeni și 197 sesizări de la alte autorități publice (*Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, Agenția Națională pentru Sănătate Publică, Inspectoratul pentru Protecția Mediului, și Agenția pentru Supraveghere Tehnică*);

- repuse în drepturi 45 persoane.

Indicatorii referitori la activitatea inspectorilor cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale sunt reflectați în anexa nr.12 la prezentul Raport.

IV. Date statistice referitoare la accidentele de muncă

Din cauza deficiențelor de securitate, potrivit statisticilor, anual se înregistrează un număr mare de accidentați proveniți din accidente de muncă. În perioada de referință, au fost înregistrate 493 persoane accidentate.

Perioada de incapacitate temporară de muncă a persoanelor accidentate constituie 15877 zile-om, determinând un indice de durată medie al incapacității temporare de muncă cauzată de accidente de muncă de 32,2 (număr de zile-om de incapacitate temporară de muncă ce-i revin unui accidentat).

Pierderile materiale, în urma accidentelor de muncă suportate de unitățile vizate în statistici, se estimează la 3501,1 mii lei, din care 79,9 la sută constituie plățile conform certificatelor de concediu medical, 1,6 la sută reprezintă plăți pentru repararea prejudiciului cauzat, 18,2 la sută sunt plățile indemnizațiilor unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului și 0,3 la sută constituie valoarea mijloacelor de producție defectate.

Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă, produse la unitățile acoperite de sondajul statistic, precum și repartizarea persoanelor accidentate în muncă pe activități, împrejurări și cauze se reprezintă în anexele nr. 13 și nr. 14 la prezentul Raport.

Conform art.222 din Codul muncii, una din direcțiile principale ale politicii de stat în domeniul securității și sănătății în muncă este asigurarea priorității vieții, integrității fizice și sănătății salariaților, prevenirea accidentelor de muncă și a bolilor profesionale.

În cazul evenimentelor de accidentare, potrivit art.13 lit. e) și p) din Legea securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008, angajatorul este obligat să asigure comunicarea, cercetarea, evidența și raportarea corectă și în termeni stabiliți a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale produse în unitate, elaborarea și realizarea măsurilor de prevenire a acestora.

Cercetarea accidentelor de muncă se efectuează în conformitate cu Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005.

Regulamentul în cauză obligă angajatorul să comunice imediat Inspectoratului de Stat al Muncii, iar începând cu 15 iunie 2019 autorității competente în domeniul siguranței ocupaționale respective, despre producerea accidentelor de muncă și să asigure cercetarea acestora. Regulamentul stabilește că accidentele cu incapacitate temporară de muncă pot fi cercetate de angajator, iar accidentele de muncă grave și mortale se cercetează de inspectorii de muncă. În temeiul Regulamentului, angajatorului îi revine obligațiunea de a raporta anual organelor de statistică despre accidentele de muncă produse la unitate.

Astfel, pe parcursul anului 2019, la Inspectoratul de Stat al Muncii au fost comunicate 509 evenimente de accidentare în care au suferit 527 de persoane.

De către comisiile de cercetare a întreprinderilor au fost cercetate 373 accidente cu incapacitate temporară de muncă.

În temeiul Legii nr.79 din 24 mai 2018 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, termen de un an de zile (15 iunie 2018 – 15 iunie 2019), atribuțiile de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale au revenit Inspectoratului de Stat al Muncii. În acest context, în perioada ianuarie – iunie a anului 2019, în temeiul dispoziției Directorului Inspectoratului de Stat al Muncii au fost cercetate 43 evenimente de accidentare, inclusiv 23 cu caracter mortal. Urmare a cercetării au fost stabilite:

- 23 accidente mortale, din care 10 accidente de muncă, 10 accidente în afara muncii și 3 accidente, care nu se încadrează în prevederile Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;

- 20 accidente grave, din care 11 accidente de muncă, 7 accidente cu incapacitate temporară de muncă, 1 accident în afara muncii și 1 accident, care nu se încadrează în prevederile Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă.

De la 16 iunie 2019 atribuția de cercetare a accidentelor de muncă a revenit autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale și, respectiv, cercetarea lor se efectuează de către inspectorii de muncă cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă din cadrul acestor autorități. Pentru a asigura

preluarea acestei activități, Inspectoratul de Stat al Muncii a organizat cursuri de instruire teoretico-practice cu tematica „Cercetarea accidentelor de muncă și consecințele acestora”. Astfel, 24 inspectori din cadrul respectivelor autorități au beneficiat de instruire privind modul de stabilire a raporturilor de muncă între angajatori și salariați. Ulterior, au fost realizate lecții practice privind cercetarea accidentelor de muncă, la care au participat 31 inspectori.

Inspectorii de muncă din autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale, începând cu 16 iunie 2019 până la finele anului, au cercetat 53 accidente mortale și 34 grave. Repartizarea accidentelor cercetate după autoritățile competente, este prezentată în felul următor:

- Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor – 15 accidente mortale și 15 grave;
- Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței – 7 accidente mortale și 1 grav;
- Agenția Națională pentru Sănătate Publică – 3 accidente mortale;
- Inspectoratul pentru Protecția Mediului – 1 accident mortal;
- Agenția Națională Transport Auto – 9 accidente mortale și 3 grave;
- Autoritatea Aeronautică Civilă – 1 accident grav;
- Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică – 2 accidente mortale și 2 grave;
- Agenția pentru Supraveghere Tehnică – 16 accidente mortale și 12 grave.

Repartizarea după genul de activitate a accidentelor de muncă, cercetate de inspectorii de muncă, denotă că ponderea cea mai mare revine ramurii de construcții (10 accidente mortale și 6 grave), agricultură și silvicultură (6 accidente mortale și 7 grave) și transporturi, depozitare și comunicații (7 accidente mortale și 3 grave). În industria prelucrătoare s-au produs 14 accidente (4 mortale și 10 grave). În comerț s-au produs 4 accidente (3 accidente mortale și 1 grav).

Printre cele mai frecvente împrejurări de accidentare a salariaților la locurile de muncă este căderea executantului de la înălțime; prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumuri publice și pe teritoriul întreprinderii; căderea, prăbușirea de materiale și obiecte; contact cu curent electric. De asemenea, ca rezultat al cercetării accidentelor s-a stabilit că, acestea s-au produs cel mai frecvent din cauza încălcării de către executanți a normelor de securitate și sănătate în muncă, cât și din cauza sarcinii de muncă inadecvate.

Dosarele de cercetare a accidentelor de muncă grave și mortale, întocmite de inspectorii de muncă, au fost remise în adresa organelor de poliție pentru examinare sub aspect penal.

Un obstacol în cercetarea obiectivă a circumstanțelor și cauzelor în care se produc accidentele de muncă, și prin urmare un obstacol în determinarea măsurilor de prevenire a unor evenimente similare este comunicarea cu întârziere autorităților competente sau necomunicarea Inspectoratului de Stat al Muncii de către angajator despre producerea acestor evenimente. Pe parcursul anului 2019 au fost comunicate 5 accidente produse în anii precedenți, din care – 2 accidente de muncă mortale, 2 grave și 1 în afara muncii.

O dificultate aparte în procesul de cercetare o constituie accidentele produse cu persoanele aflate într-o relație de muncă nedeclarată. Astfel, în anul 2019 s-au produs 3 accidente mortale și 2 grave cu persoane, care nu aveau relațiile de muncă

legalizate în modul stabilit de legislație. Aceste evenimente s-au produs la 1 angajator-persoană fizică și 4 agenți economici. În asemenea situații cercetarea accidentului devine posibilă numai după dovedirea în instanța de judecată a existenței relațiilor de muncă.

Repartizarea pe împrejurări și cauze a accidentelor de muncă grave și mortale, cercetate de inspectorii de muncă, se prezintă în anexa nr. 15 la prezentul Raport.

Încheiere

Rezultatele obținute atestă că pe parcursul anului 2019 activitatea inspectorilor de muncă din autoritățile cu atribuții de control în domeniul muncii a reprezentat un proces complex în derulare, care necesită în continuare mai multă silință și coerență în acțiuni. Eforturile care se impun din partea autorităților cu drept de control în domeniul muncii vor contribui la o aplicare mai sigură și mai adecvată a prevederilor legislative, fapt care va conduce la sporirea gradului de implementare a legislației din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

Pentru a asigura realizarea continuă și efectivă a obiectivelor stabilite de Lege, este oportun și necesar un nivel mai înalt de organizare și asigurare logistică, dezvoltare a capacităților profesionale a inspectorilor autorităților cu atribuții de control în domeniul muncii (raporturi de muncă, securitatea și sănătatea în muncă):

- să elaboreze și să formuleze propuneri în vederea conformării cadrului național de reglementare a activităților de inspecție cu normele internaționale respective la care Republica Moldova este parte;

- să-și mențină în continuare orientarea spre dezvoltarea și promovarea celor mai eficiente măsuri complexe pentru:

- **asigurarea respectării de către angajatori a legislației privind securitatea și sănătatea în muncă;**

- **monitorizarea riscurilor de accidentare în muncă;**

- **monitorizarea muncii femeilor și persoanelor mai tinere de 18 ani;**

- **monitorizarea muncii persoanelor cu dizabilități;**

- **monitorizarea modului de încadrare în muncă, perfectare a contractelor individuale de muncă;**

- **monitorizarea nediscriminării în muncă;**

- **prevenirea și combaterea fenomenului „muncii nedeclarate”;**

- **corectitudinea stabilirii, calculării și a plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, a indemnizației pentru prevenirea îmbolnăvirilor, a indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav.**

Aceasta va conduce la realizarea mai profundă și mai integră a drepturilor angajaților ce decurg din raporturile de muncă, la o protecție mai sigură a salariaților în exercitarea funcțiilor lor.

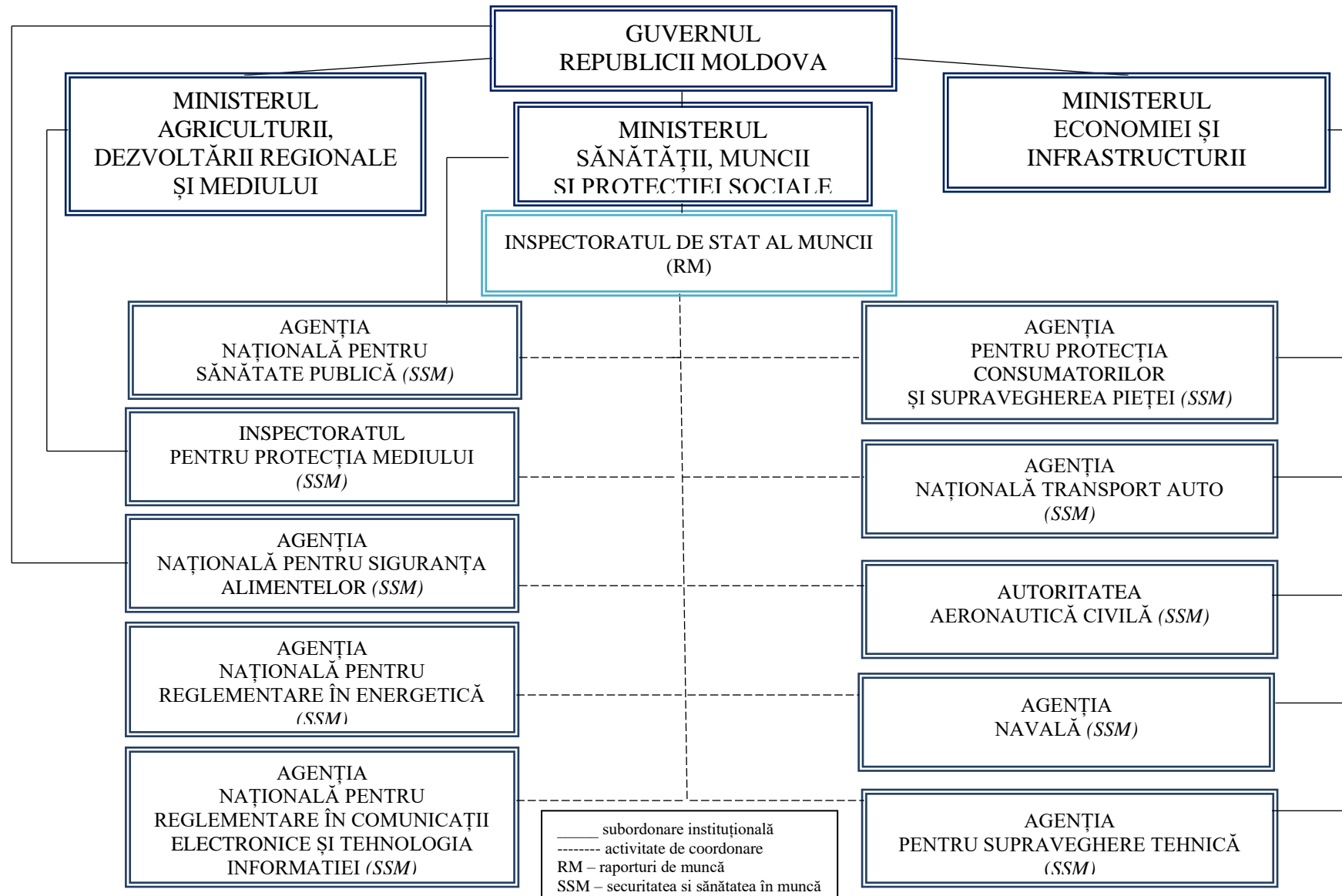
Director

al Inspectoratului de Stat al Muncii

Dumitru STĂVILĂ

Chișinău, iunie 2020

ORGANIGRAMA SISTEMULUI DE INSPECȚIE ÎN DOMENIUL RAPORTURILOR DE MUNCĂ, SECURITĂȚII ȘI SĂNĂTĂȚII ÎN MUNCĂ

Cadrul legislativ aferent Inspectoratului de Stat al Muncii

Cadrul legislativ de reglementare a activității Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Legea nr.593-XIII din 26 septembrie 1995;
Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Legea nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997;
Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03 mai 1996.

Acte naționale

Codul Muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;
Codul Administrativ al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;
Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;
Legea nr.140-XV din 10 mai 2001 privind Inspectoratul de Stat al Muncii;
Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;
Regulamentul de organizare și funcționare a Inspectoratului de Stat al Muncii, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.788 din 07 octombrie 2013;
Hotărârea Guvernului nr.894 din 12 septembrie 2018 Metodologia privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător în baza analizei riscurilor în domeniile de control ale Inspectoratului de Stat al Muncii;
Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005;
Programul de activitate a Inspectoratului de Stat al Muncii pentru anul 2019.

Cadrul legislativ aflat în incidența controlului Inspectoratului de Stat al Muncii

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;
Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;
Carta socială europeană revizuită;
Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;
Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul Muncii al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Legea nr.1432-XIV din 28 decembrie 2000 privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim;

Legea salarizării, nr.847-IV din 12 februarie 2002;

Legea nr.289 din 22 iulie 2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale;

Legea nr.60 din 30 martie 2012 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități;

Legea nr.22 din 23 februarie 2018 privind exercitarea unor activități necalificate cu caracter ocazional desfășurate de zilieri;

Legea nr.270 din 23 noiembrie 2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar;

Legea nr.756-XIV din 24 decembrie 1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă;

Hotărârea Guvernului nr.743 din 11 iunie 2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară;

Hotărârea Guvernului nr.535 din 07 mai 2003 privind aprobarea Modulii de calculare și de plată a sumei de compensare a pierderii unei părți din salariu în legătură cu încălcarea termenelor de achitare a acestuia;

Hotărârea Guvernului nr.426 din 26 aprilie 2004 privind aprobarea Modulii de calculare a salariului mediu;

Hotărârea Guvernului nr.108 din 03 februarie 2005 privind aprobarea Regulamentului cu privire la condițiile de stabilire, modul de calcul și de plată a indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.165 din 09 martie 2010 cu privire la quantumul minim garantat al salariului în sectorul real;

Hotărârea Guvernului nr.98 din 04 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale;

Hotărârea Guvernului nr.550 din 09 iulie 2014 privind stabilirea quantumului salariului minim pe țară;

Hotărârea Guvernului nr.837 din 06 iulie 2016 pentru aprobarea Regulamentului privind salarizarea angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală;

Hotărârea Guvernului nr.1231 din 12 decembrie 2018 pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

Convenții Colective de toate nivelurile.

Contracte colective de muncă.

Alte acte normative din domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă.

Cadrul legislativ aferent autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale

Cadrul legislativ de reglementare a activității autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale

Acte internaționale

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.81/1947 privind inspecția muncii în industrie și comerț, Geneva, ratificată prin Legea nr.593-XIII din 26 septembrie 1995;

Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr.129/1969 privind inspecția muncii în agricultură, Geneva, ratificată prin Legea nr.1330-XIII din 26 septembrie 1997;

Carta socială europeană revizuită, adoptată la Strasbourg la 03 mai 1996.

Acte naționale

Codul Muncii, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Codul Administrativ, aprobat prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018;

Legea nr.158 din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public;

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;

Legea nr.131 din 08 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător;

Hotărârea Guvernului nr.943 din 03 octombrie 2018 pentru aprobarea Metodologiei privind controlul de stat în baza analizei riscurilor pentru domeniul securității și sănătății în muncă;

Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1361 din 22 decembrie 2005;

Cadrul legislativ aflat în incidența controlului în domeniul securității și sănătății în muncă

Acte internaționale:

Declarația Universală a Drepturilor Omului;

Pactul internațional cu privire la drepturile economice sociale și culturale din 16 decembrie 1966;

Carta socială europeană revizuită;

Convenții ale Organizației Internaționale a Muncii, ratificate de Republica Moldova;

Directive ale Uniunii Europene.

Acte naționale:

Codul Muncii, aprobat prin Legea nr.154-XV din 28 martie 2003;

Legea securității și sănătății în muncă, nr.186-XVI din 10 iulie 2008;

Legea nr.756-XIV din 24 decembrie 1999 asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.513 din 11 august 1993 despre aprobarea Regulamentului cu privire la plata de către întreprinderi, organizații și instituții a indemnizației unice pentru pierderea capacității de muncă sau decesul angajatului în urma unui accident de muncă sau unei afecțiuni profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.624 din 06 octombrie 1993 privind aprobarea Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, proscrise femeilor și Normelor de solicitare maximă, admise pentru femei la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

Hotărârea Guvernului nr.1101 din 17 octombrie 2001 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la stabilirea indemnizației de dizabilitate pentru accidente de muncă sau boli profesionale;

Hotărârea Guvernului nr.1335 din 10 octombrie 2002 despre aprobarea Regulamentului cu privire la evaluarea condițiilor de muncă la locurile de muncă și modul de aplicare a listelor ramurale de lucrări pentru care pot fi stabilite sporuri de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.152 din 19 februarie 2004 cu privire la cuantumul sporului de compensare pentru munca prestată în condiții nefavorabile;

Hotărârea Guvernului nr.1223 din 09 noiembrie 2004 privind aprobarea Nomenclatorului profesiilor și funcțiilor cu condiții de muncă vătămătoare, activitatea cărora acordă dreptul la concediu de odihnă anual suplimentar plătit și durata zilei de muncă redusă a personalului medico-sanitar;

Hotărârea Guvernului nr.1487 din 31 decembrie 2004 cu privire la aprobarea Listei – tip a lucrărilor și locurilor de muncă cu condiții grele și deosebit de grele, vătămătoare și deosebit de vătămătoare pentru care salariaților li se stabilesc sporuri de compensare;

Hotărârea Guvernului nr.1361 din 22 decembrie 2005 privind aprobarea Regulamentului privind modul de cercetare a accidentelor de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.95 din 05 februarie 2009 pentru aprobarea unor acte normative privind implementarea Legii securității și sănătății în muncă nr.186-XVI din 10 iulie 2008:

a) Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locurile de muncă și prevenirea riscurilor profesionale;

b) Regulamentul cadru de organizare și funcționare a comitetului pentru securitatea și sănătatea în muncă;

Hotărârea Guvernului nr.353 din 05 mai 2010 cu privire la aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.603 din 11 august 2011 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.80 din 09 februarie 2012 privind Cerințele minime de securitate și sănătate pentru șantierele temporare sau mobile;

Hotărârea Guvernului nr.244 din 08 aprilie 2013 privind aprobarea Cerințelor minime pentru protecția lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la azbest la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.324 din 30 mai 2013 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind cerințele de sănătate și securitate pentru asigurarea protecției lucrătorilor împotriva riscurilor legate de prezența agenților chimici la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.918 din 18 noiembrie 2013 privind Cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.362 din 27 mai 2014 cu privire la aprobarea Cerințelor minime privind protecția lucrătorilor împotriva riscurilor pentru sănătatea și securitatea lor generate sau care pot fi generate de expunerea la zgomot, în special împotriva riscurilor pentru auz;

Hotărârea Guvernului nr.541 din 07 iulie 2014 cu privire la aprobarea Nomenclatorului lucrărilor cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase la care este interzisă aplicarea muncii persoanelor în vîrstă de pînă la 18 ani și a Normelor de solicitare maximă admise pentru persoanele în vîrstă de pînă la 18 ani la ridicarea și transportarea manuală a greutăților;

Hotărârea Guvernului nr.584 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru manipularea manuală a încărcăturilor care prezintă riscuri pentru lucrători, în special de producere a unor afecțiuni dorsolombare;

Hotărârea Guvernului nr.589 din 12 mai 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă referitoare la expunerea lucrătorilor la riscuri generate de vibrațiile mecanice;

Hotărârea Guvernului nr.819 din 01 iulie 2016 privind cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru lucrul la monitor;

Hotărârea Guvernului nr.1025 din 07 septembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind supravegherea sănătății persoanelor expuse acțiunii factorilor profesionali de risc;

Hotărârea Guvernului nr.1282 din 29 noiembrie 2016 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind modul de cercetare și stabilire a diagnosticului de boală (intoxicație) profesională;

Hotărârea Guvernului nr.1324 din 08 decembrie 2016 pentru aprobarea Reglementării tehnice privind cerințele esențiale de securitate ale explozibililor de uz civil, punerea la dispoziție pe piață și controlul explozibililor de uz civil;

Hotărârea Guvernului nr.1408 din 27 decembrie 2016 privind Cerințele minime de securitate și sănătate în muncă pentru protecția salariatelor gravide, care au născut de curând sau care alăptează.

Hotărârea Guvernului nr.506 din 05 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea ascensoarelor;

Hotărârea Guvernului nr.552 din 12 iulie 2017 pentru aprobarea Cerințelor minime de securitate privind exploatarea sistemelor de distribuție a gazelor combustibile naturale;

Hotărârea Guvernului nr.775 din 02 octombrie 2017 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind protecția sănătății lucrătorilor împotriva riscurilor legate de expunerea la agenți cancerigeni sau mutageni la locul de muncă;

Hotărârea Guvernului nr.608 din 03 iulie 2018 pentru aprobarea Regulamentului privind asigurarea securității radiologice în activități cu surse de radiație ionizantă în exteriorul incintei special amenajate;

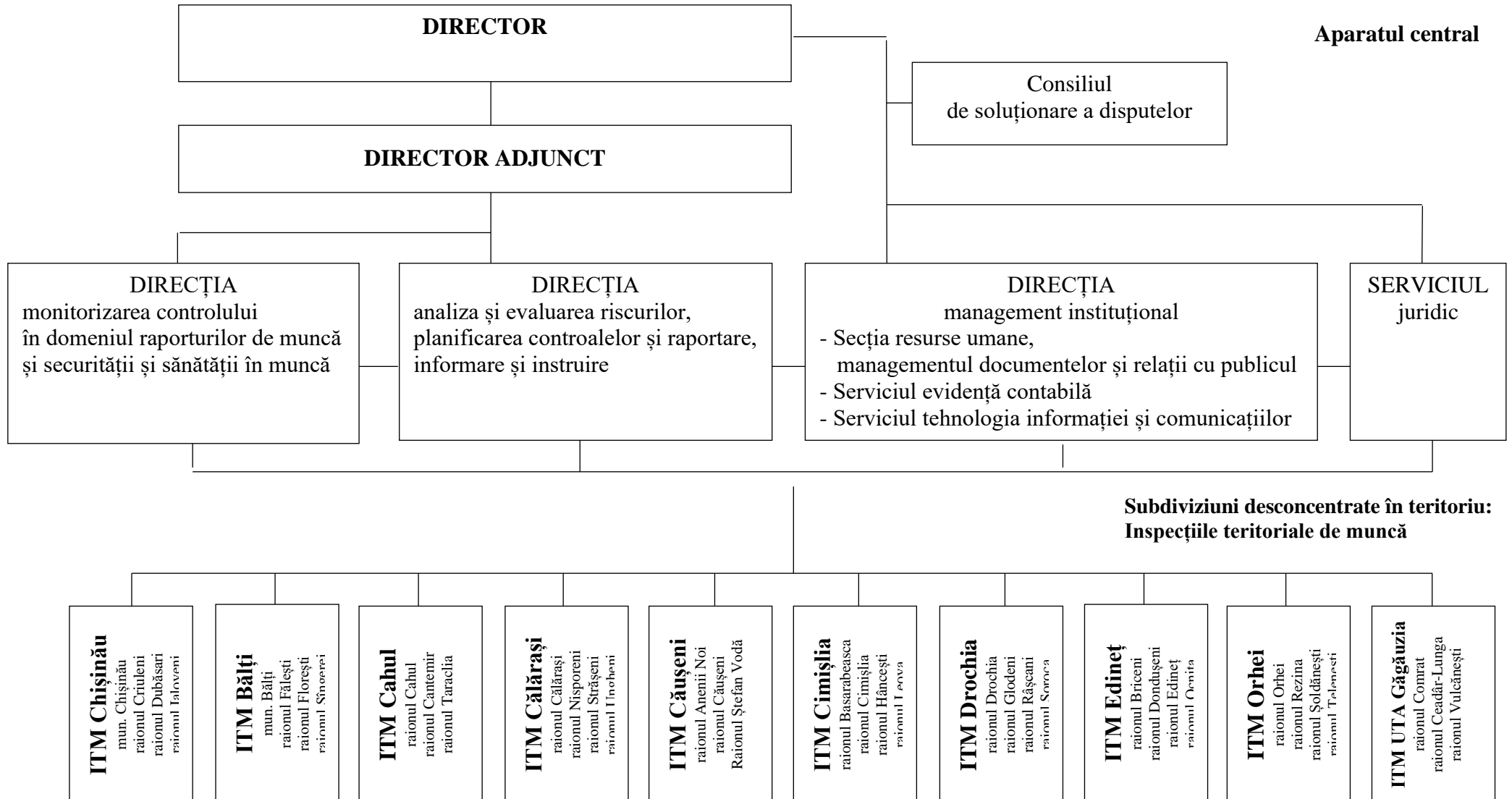
Hotărârea Guvernului nr.151 din 07 martie 2019 privind aprobarea Cerințelor minime de securitate și sănătate în muncă în industria extractivă prin lucrări miniere de suprafață sau subterane.

Convenții Colective de toate nivelurile.

Contracte colective de muncă.

Alte acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă.

ORGANIGRAMA INSPECTORATULUI DE STAT AL MUNCII

Anexa nr. 5
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Repartizarea inspectorilor de muncă
pe funcții publice în inspecțiile teritoriale de muncă
la 31 decembrie 2019**

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă	Numărul total de inspectori de muncă	Funcții publice			
			de conducere		de execuție	
			din care:		din care:	
			femei	bărbați	femei	bărbați
1.	Chișinău	11	-	2	3	6
2.	Bălți	5	-	2	1	2
3.	Cahul	3	-	1	1	1
4.	Călărași	2	-	1	-	1
5.	Căușeni	3	-	1	1	1
6.	Cimișlia	2	-	1	-	1
7.	Drochia	5	-	1	1	3
8.	Edineț	5	-	1	1	3
9.	Orhei	4	1	-	1	2
10.	UTA Găgăuzia	2	-	1	-	1
Total		42	1	11	9	21

Anexa nr. 6
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

Indicatori referitori la activitatea Inspectoratului de Stat al Muncii în anul 2019

Nr. d/o	Indicatori		
1.	Numărul de controale efectuate privind respectarea legislației în domeniul raporturilor de muncă		
		1963	
2.	Numărul de încălcări constatate		
		10705	
3.	Numărul de petiții examinate		
		2295	
4.	Numărul evenimentelor de accidentare comunicate și înregistrate la Inspectoratul de Stat al Muncii		
		509	
	<i>numărul persoanelor accidentate</i>		
		527	
	Numărul evenimentelor cercetate de către inspectorii de muncă din cadrul Inspectoratului de Stat al Muncii în perioada ianuarie – iunie 2019		
		43	
	<i>numărul persoanelor accidentate</i>		
		43	
	inclusiv: accidente de muncă		
		21	
	din care:		
	mortale	10	
	grave	11	
<i>numărul accidentațiilor în muncă</i>			
	21		
	din care:		
	mortal	10	
	<i>inclusiv accidentare mortală femei</i>	1	
	grav	11	
	<i>inclusiv accidentare gravă femei</i>	1	
5.	Numărul proceselor-verbale înaintate spre examinare instanței de judecată		
		229	
	inclusiv pe:	<i>persoane fizice</i>	44
		<i>persoane juridice</i>	105
<i>persoane cu funcție de răspundere</i>		80	
6.	Numărul persoanelor, cărora le-au fost lezate drepturile		
		2037	
	Numărul persoanelor repuse în drepturi		
		1365	

Anexa nr. 7
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Indicatori referitori la numărul controalelor
efectuate de către inspectorii de muncă
și cazurile de constatare a contravenției în anul 2019**

Nr. d/o	Denumirea subdiviziunii (inspecție teritorială de muncă ITM)	Numărul controalelor efectuate		Numărul proceselor-verbale cu privire la contravenție încheiate și înaintate spre examinare instanței de judecată	
		pe subdiviziune	în mediu la 1 inspector	pe subdiviziune	în % față de numărul controalelor
1.	ITM Chișinău	441	40	71	16,10
2.	ITM Bălți	258	52	51	19,77
3.	ITM Cahul	164	55	12	7,32
4.	ITM Călărași	99	33	8	8,08
5.	ITM Căușeni	111	56	9	8,11
6.	ITM Cimișlia	106	53	10	9,43
7.	ITM Drochia	195	39	19	9,74
8.	ITM Edineț	269	54	24	8,92
9.	ITM Orhei	205	51	16	7,81
10.	ITM UTA Găgăuzia	99	50	1	1,01
11.	Direcția monitorizarea controlului	16	2	8	50,00
Total		1963	47	229	11,67

Anexa nr. 8
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Indicatori referitori la numărul controalelor efectuate în anul 2019
și numărul de încălcări consemnate în procesele-verbale de control,
repartizate pe activități**

Nr. d/o	Activitatea economică	Controale efectuate		Încalcări constatate	
		numărul	%	numărul	%
1.	Agricultură, silvicultură și pescuit	300	15,0	1868	17,0
2.	Industria extractivă	8	0,4	37	0,3
3.	Industria prelucrătoare	172	8,8	719	6,7
4.	Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	19	1	67	0,6
5.	Distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor	26	1,3	130	1,2
6.	Construcții	95	4,8	440	4,1
7.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	412	21,0	1948	18,2
8.	Transport și depozitare	124	6,3	564	5,3
9.	Hoteluri și restaurante	41	2,1	217	2
10.	Informații și telecomunicații	9	0,5	26	0,2
11.	Intermedieri financiare și asigurări	5	0,3	10	0,1
12.	Tranzacții imobiliare	4	0,2	9	0,1
13.	Activități profesionale, științifice și tehnice	3	0,2	6	0,1
14.	Activități de servicii administrative	5	0,3	23	0,2
15.	Administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii	161	8,2	1339	13
16.	Învățământ	248	12,7	1840	17,2
17.	Sănătate și asistență socială	75	3,8	336	3,1
18.	Activități culturale și de agrement	8	0,4	40	0,4
19.	Alte activități de servicii	248	12,7	1086	10,2
TOTAL		1963	100	10705	100

Anexa nr. 9
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Indicatorii referitori
la problemele abordate în petițiile parvenite de la cetățeni
examineate în anul 2019**

nr. d/o	Problemele abordate în petiții	Numărul petițiilor examineate	din care:			Nr. persoane-petiționari			
			de la femei	de la bărbați	colective	femei		bărbați	
						total	inclusiv din mediul rural	total	inclusiv din mediul rural
1.	Neachitarea salariului, admiterea restanțelor la plata salariului	1050	407	548	95	595	97	898	184
2.	Neachitarea plăților compensatorii	157	84	66	7	81	16	115	16
3.	Rețineri nereglementate din salariu	149	71	66	11	119	39	81	9
4.	Utilizarea muncii nedeclarate	150	55	90	5	61	4	99	25
5.	Concediere de personal	322	161	157	4	167	28	161	19
6.	Reducere de personal	5	3	1	1	4	-	15	11
7.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul anual de odihnă	102	59	39	4	66	8	46	11
8.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul de îngrijire a copilului	6	5	1	-	5	-	1	-
9.	Neacordarea / neachitarea indemnizației pentru concediul de incapacitate temporară de muncă	55	27	28	-	27	4	30	8
10.	Neîncheierea contractului individual de muncă	95	55	40	-	55	5	40	3
11.	Nerespectarea timpului de muncă și de odihnă	14	4	8	2	4	1	13	5
12.	Cazuri de accidentare	41	19	22	-	19	2	22	3
13.	Traficarea persoanelor cu scopul exploatării prin muncă	1	-	-	1	-	-	2	2
14.	Alte	148	66	64	18	94	37	109	23
Total		2295	1016	1130	148	1297	241	1632	319

Anexa nr. 10
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

Indicatori referitori la numărul contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele, luate la evidență la inspecțiile teritoriale de muncă în anul 2019

Nr. d/o	Inspecțiile teritoriale de muncă	Numărul contractelor colective de muncă și acordurilor adiționale la ele, luate la evidență	Repartizarea pe activități a contractelor colective de muncă și acordurile adiționale la ele luate la evidență la ITM													
			Agricultura, silvicultura, pescuit	Industria extractivă	Industria prelucătoare	Energie electrică și termică, gaze și apă caldă	Distribuția apei, salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transport și depozitare	intermedieri financiare și	Administrație publică, asigurări	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Activități culturale și de agrement	Alte activități de servicii
1.	ITM Chișinău	124	-	-	13	-	-	1	-	4	2	21	27	14	2	40
	din care: mun. Chișinău	104	-	-	13	-	-	1	-	4	2	15	17	14	2	36
	raionul Criuleni	18	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	9	-	-	3
	raionul Dubăsari	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	ITM Bălți	42	-	-	4	3	1	-	1	1	-	2	17	4	8	1
	din care: mun. Bălți	39	-	-	4	3	1	-	1	1	-	1	16	4	8	-
	raionul Fălești	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1
	raionul Florești	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3.	ITM Cahul	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	32	3	5	-
	din care: raionul Cahul	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	16	2	3	-
	raionul Cantemir	16	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	13	-	-	-
	raionul Taraclia	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	1	2	-
4.	ITM Călărași	53	1	-	3	-	-	-	-	-	-	1	45	1	2	-
	din care: raionul Călărași	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	-	1	-
	raionul Nisporeni	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
	raionul Strășeni	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	1	1	-
5.	ITM Căușeni	39	2	1	-	-	1	-	-	-	-	6	27	2	-	-
	din care: raionul Anenii Noi	16	1	1	-	-	-	-	-	-	-	1	13	-	-	-
	raionul Căușeni	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	4	2	-	-
	raionul Ștefan Vodă	15	-	-	-	-	1	-	-	-	-	4	10	-	-	-
6.	ITM Cimișlia	35	1	-	-	-	-	-	-	-	-	14	16	2	2	-
	din care:raionul Basarabeasca	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	2	-	2	-
	raionul Cimișlia	13	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	11	1	-	-
	raionul Hîncești	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	2	1	-	-
7.	ITM Drochia	39	1	-	-	-	-	-	1	-	-	5	31	1	-	-
	din care: raionul Drochia	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Glodeni	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	17	-	-	-
	raionul Rîșcani	16	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	14	-	-	-
8.	ITM Edineț	17	1	1	-	-	-	-	-	2	-	-	13	-	-	-
	din care: raionul Briceni	1	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	raionul Dondușeni	13	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	12	-	-	-
	raionul Edineț	3	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-
9.	ITM Orhei	36	1	-	1	-	-	-	-	-	-	4	25	5	-	-
	din care: raionul Orhei	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	11	3	-	-
	raionul Rezina	13	1	-	1	-	-	-	-	-	-	2	9	-	-	-
	raionul Șoldănești	6	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	5	-	-	-
10.	ITM UTA Găgăuzia	12	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	11	-	-	-
	din care: raionul Ceadăr-Lunga	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-
	raionul Comrat	5	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	4	-	-	-
	raionul Vulcănești	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Total		452	7	2	21	3	3	1	2	7	2	68	244	32	19	41

Anexa nr. 11
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Repartizarea inspectorilor cu atribuții de control
în domeniul securității și sănătății în muncă
din autoritățile competente în domeniul siguranței ocupaționale
la 31 decembrie 2019**

Nr. d/o	Autorități din domeniul siguranței ocupaționale	Numărul de persoane cu atribuții de control în domeniul securității și sănătății în muncă		Statutul inspectorilor			
		total	inclusiv inspectorii de muncă	funcționari publici		alte categorii	
				din care:		din care:	
				femei	bărbați	femei	bărbați
1.	ANSA	9	9	-	9	-	-
2.	APCSP	4	4	-	4	-	-
3.	ANSP	2	2	-	2	-	-
4.	IPM	3	3	1	2	-	-
5.	ANTA	4	4	-	-	1	3
6.	AAC	1	1	-	1	-	-
7.	AN	1	1	-	1	-	-
8.	ANRE	2	2	-	-	-	2
9.	ANRCETI	4	-	-	-	-	4
10.	AST	7	7	1	6	-	-
Total		37	33	2	25	1	9

Anexa nr. 12
la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

**Indicatorii de activitate în domeniul securității și sănătății în muncă
a autorităților competente în domeniul siguranței ocupaționale pe anul 2019**

Indicatori de activitate		ANSA	APCSP	ANSP	IPM	ANTA	AAC	AN	ANRE	ANRCETI	AST	Total pe autorități		
Acțiuni și zile realizate pe teren	Controale efectuate total	nr.	315	63	57	57	380	12	-	7	64	161	1116	
	inclusiv:	controlate planificate	nr.	302	55	56	50	353	12	-	7	55	115	1005
		controlate inopinate	nr.	13	8	1	7	27	-	-	-	9	46	111
	încălcări consemnate	nr.	2432	1095	256	1041	2457	19	-	32	17	2576	9925	
	Informații parvenite de la unitățile controlate, vizavi de înlăturarea deficiențelor	nr.	261	-	-	5	153	-	-	5	11	5	440	
	Cercetarea accidentelor de muncă (cazuri)	nr.	33	9	22	7	8	2	-	4	-	30	115	
	inclusiv:	mortale	nr.	15	6	3	2	6	1	-	1	-	16	50
		grave	nr.	16	3	-	-	2	-	-	1	-	10	32
		cu incapacitate temporară de muncă	nr.	1	-	-	5	-	-	-	-	4	10	
	Petiții de la cetățeni examinate	nr.	16	11	5	12	-	-	-	-	-	84	128	
	Sesizări examinate	nr.	18	8	-	7	9	-	-	-	-	155	197	
Persoane lezate de drepturi	nr.	16	-	-	-	-	-	-	-	-	29	45		
Persoane repuse în drepturi	nr.	16	-	-	-	-	-	-	-	-	29	45		
Obiective ale căror funcționare a fost sistată	clădiri, secții, sectoare	nr.	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
	echipamente tehnice	nr.	37	-	-	-	-	-	-	-	-	-	37	
Efectivul de personal la unitățile controlate	total lucrători	nr.	12731	8359	23171	1922	14810	302	-	1328	394	4863	67880	
	inclusiv:	femei	nr.	6152	4149	18728	445	1714	101	-	185	123	245	31842
		persoane cu dizabilități	nr.	172	15	-	15	7	-	-	7	-	-	216
minori	nr.	6	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	7	
Numărul proceselor- verbale cu privire la contravenție încheiate în temeiul articolului 55/3 din Codul contravențional	nr.	26	8	-	-	101	-	-	-	-	11	146		
Publicații și interviuri acordate pe tematica siguranței ocupaționale	nr.	12	-	-	-	1	-	-	-	-	6	19		
Acțiuni de sensibilizare (seminare, întruniri, mese rotunde, ateliere de lucru)	nr.	75	4	-	35	213	46	3	-	-	875	179	1355	

Anexa nr. 13

la Raportul privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă pe anul 2019

Numărul de persoane accidentate și pierderile materiale aferente accidentelor de muncă produse în anul 2019

Activități economice	Numărul de accidentați (inclusiv mortal)	din care:		Numărul accidentaților mortal	din care:		Numărul zile-om incapacitate de muncă a accidentaților care au pierdut capacitatea de muncă de 3 zi le și mai mult (inclusiv a celor decedați)	Cheltuieli aferente accidentelor, mii lei	din care:				Indicele de durată medie a incapacității temporare de muncă pentru accidente de muncă (numărul de zile-om incapacitate temporară de muncă ce revine unui accidentat)
		femei	tineri până la 18 ani		femei	tineri până la 18 ani			plăți conform certificatelor de concediu medical	plăți pentru repararea prejudiciilor	plăți pentru indemnizațiile unice în cazul reducerii capacității de muncă sau decesul angajatului	valoarea utilajelor și sculelor defectate, clădirilor și construcțiilor deteriorate și alte cheltuieli	
Agricultură, silvicultură și pescuit	30	1	-	6	-	-	1119	202,7	136,2	4,2	52,3	10	37,3
Industria extractivă	2	-	-	1	-	-	156	33,6	33,6	-	-	-	78
Industria prelucrătoare	76	20	1	5	-	-	2617	375,2	362,7	6,6	5,9	-	34,43
Energie electrică și termică, gaze, apă caldă	18	2	-	-	-	-	629	203,6	203,6	-	-	-	34,94
Distribuția apei; salubritate	15	1	-	-	-	-	519	48	47,4	-	-	0,6	34,6
Construcții	43	-	-	11	-	-	1901	633	317,2	6,7	309,1	-	44,21
Comerț cu ridicata și cu amănuntul	69	38	-	5	1	-	2055	319,4	298,3	-	21,1	-	29,78
Transport și depozitare	40	18	-	4	-	-	1344	297,6	297,6	-	-	-	33,6
Activități de cazare și de alimentație publică	4	2	-	-	-	-	79	3,5	3,5	-	-	-	19,75
Informații și comunicații	9	5	-	1	-	-	193	103,3	103,3	-	-	-	21,44
Activități financiare și de asigurări	2	1	-	-	-	-	29	47,7	9,9	37,8	-	-	14,5
Tranzacții imobiliare	5	-	-	-	-	-	75	7,7	7,7	-	-	-	15
Activități profesionale, științifice și tehnice	3	1	-	1	-	-	26	1,9	1,9	-	-	-	8,67
Activități de servicii administrative	12	4	-	-	-	-	273	40,6	40,6	-	-	-	22,75
Administrație publică și apărare	111	9	-	-	-	-	3266	923,5	674	-	249,5	-	29,42
Învățământ	11	10	-	-	-	-	601	40	40	-	-	-	54,64
Sănătate și asistență socială	37	28	-	2	1	-	886	206,6	206,6	-	-	-	23,95
Artă, activități de recreere și de agrement	3	2	-	-	-	-	68	11,1	11,1	-	-	-	22,67
Alte activități de servicii	3	2	-	-	-	-	41	2,1	2,1	-	-	-	13,67
TOTAL	493	144	1	36	2	-	15877	3501,1	2797,3	55,3	637,9	10,6	32,2

Anexa nr. 14

la Raportul privind activitatea autorităților competente în domeniul controlului respectării legislației cu privire la raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă pe anul 2019

Repartizarea pe împrejurări și cauze a persoanelor accidentate în muncă în anul 2019

Împrejurări și cauze	Agricultură, silvicultură descult	Industria extractivă	Industria prelucrătoare	Energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	Distribuția apei; salubritate	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Transporturi și depozitare	Activități de cazare și de alimentație publică	Informații și comunicații	Activități financiare și de asigurări	Tranzacții imobiliare	Activități profesionale, științifice și tehnice	Activități de servicii administrative	Administrație publică și apărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Artă, activități de recreere și de agrement	Alte activități de servicii	Total
	1. Repartizarea accidentaților pe împrejurări:																			
Căderea accidentatului de la înălțime și de la același nivel	5	1	29	9	5	25	24	22	3	2	2	1	-	5	37	8	22	3	1	204
Căderea, prăbușirea, proiectarea materialelor și obiectelor	7	1	2	2	1	5	8	1	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	28
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini, utilaje, diferite obiecte etc.	12	-	33	2	5	9	27	10	1	4	-	-	2	1	4	-	9	-	-	119
Contact cu obiecte și substanțe fierbinți și nocive, explozii, incendii	1	-	3	-	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	2	1	-	-	1	12
Contact cu curent electric	-	-	-	2	-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	6
Atac cu premeditare	-	-	-	-	-	-	2	4	-	-	-	2	-	1	6	-	1	-	1	17
Contact cu animale și insecte	1	-	-	1	2	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	1	-	-	7
Fenomene naturale	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Alte împrejurări	2	-	9	2	2	1	8	-	-	-	-	2	1	5	62	2	2	-	-	98
TOTAL	30	2	76	18	15	43	69	40	4	9	2	5	3	12	111	11	37	3	3	493
2. Repartizarea accidentaților pe cauze:																				
Dependente de executant	25	1	73	11	12	37	66	33	4	8	2	5	3	8	27	8	18	3	2	346
Dependente de mijloacele de producție	3	1	2	4	-	2	-	2	-	-	-	-	-	-	4	2	-	-	-	20
Dependente de sarcina de muncă	-	-	-	3	1	2	3	1	-	-	-	-	-	1	62	1	14	-	-	88
Dependente de mediul de muncă	2	-	1	-	2	2	-	4	-	1	-	-	-	3	18	-	5	-	1	39
TOTAL	30	2	76	18	15	43	69	40	4	9	2	5	3	12	111	11	37	3	3	493

Anexa nr. 15

la Raportul privind activitatea autorităților competente
în domeniul controlului respectării legislației cu privire la
raporturile de muncă, securitatea și sănătatea în muncă
pe anul 2019

Repartizarea accidentelor de muncă grave și mortale, pe împrejurări și cauze, cercetate de inspectorii de muncă pe parcursul anului 2019

Împrejurări și cauze	Agricultură și silvicultură	Exploatarea carierelor	Industria prelucrătoare	Energie electrică, gaze și apă	Construcții	Comerț cu ridicata și cu amănuntul	Activități de cazare și de alimentație publică	Transporturi, depozitare și comunicații	Activități financiare	Administrație publică și abărare	Învățământ	Sănătate și asistență socială	Alte activități de servicii comunale, sociale și personale	Total
1. Repartizarea accidentelor pe împrejurări:														
Căderea executantului la același nivel	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	1/-	3 / 1
Căderea executantului de la înălțime	1/1	1/-	6/-	1/-	5/7	-/2	-/-	-/1	-/-	1/-	1/-	-/-	1/-	17 / 11
Căderea, prăbușirea de materiale și obiecte	1/-	-/1	-/1	-/-	-/2	-/-	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	2 / 5
Proiectarea de materiale și obiecte	-/-	-/-	-/1	1/-	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2 / 1
Prinderea, lovirea sau strivirea de mașini și utilaje în funcție	1/-	-/-	3/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	4 / -
Prinderea, lovirea sau strivirea cu scule acționate mecanic sau manual	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / -
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe teritoriul întreprinderii	1/2	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / 2
Prinderea, lovirea sau strivirea de mijloace de transport pe drumurile publice	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	2/4	-/-	-/-	-/-	-/2	-/-	2 / 7
Prinderea,lovirea sau strivirea cu obiecte și materiale transportate	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / -
Contact cu curent electric	-/-	-/-	-/1	1/-	-/1	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / 3
Contact cu substanțe fierbinți	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / 1
Explozii	-/-	-/-	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / 1
Incendii	-/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	- / 1
Atac criminal	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/1	-/-	1/-	-/-	-/-	-/-	1 / 1
Alte împrejurări	2/1	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	2 / 1
TOTAL grave	7	1	10	3	6	1	-	3	-	2	1	-	2	36
TOTAL mortale	6	1	4	-	10	3	-	7	-	1	-	2	1	35
2. Repartizarea accidentelor pe cauze:														
Dependente de executant	1/3	-/1	7/1	2/-	4/8	-/2	-/-	1/5	-/-	1/-	1/-	-/-	1/1	18 / 21
Dependente de mijloacele de producție	2/1	1/1	2/2	1/-	1/-	1/1	-/-	1/2	-/-	1/-	-/-	-/2	-/-	10 / 9
Dependente de sarcina de muncă	7/4	1/1	7/3	1/-	1/4	-/2	-/-	-/3	-/-	-/-	-/-	-/-	1/1	18 / 18
Dependente de mediul de muncă	1/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	1 / -

* Notă-grave/mortale